З Днем Незалежности України!

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI ПЯТНИЦЯ, 20 СЕРПНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 34 VOL. CXI FRIDAY, AUGUST 20, 2004 No. 34

Доналд Рамсфелд в Криму

Доналд Рамсфелд

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Минулої п'ятниці, 13 серпня, в Криму відбулася зустріч секретаря Департаменту оборони США Доналда Рамсфелда з Президентом України Леонідом Кучмою. Розмова стосувалася важливих проблем міжнародної безпеки, зокрема ситуації в Іраку та Афганістані, де процеси демократизації натрапляють на значні, нерідко непередбачувані труднощі. Д. Рамсфелд дав дуже високу оцінку діяльності українських миротворців в Іраку, Косові та інших країнах світу. „Українці чудово виконують свої функції", – сказав американський міністер оборони.

Сторони підтвердили готовність до дальшого розвитку українсько-американського партнерства у галузі безпеки та боротьби з тероризмом, а Президент Л. Кучма запевнив, що Україна продовжує послідовно рухатися курсом до европейської та евро-атлантичної інтеграції. В дусі цього запевнення Д. Рамсфелд і Л. Кучма обговорили актуальні питання взаємодії України з Европейським союзом і НАТО.

Окремим аспектом обговорення були близькі президентські вибори

(Закінчення на стор. 2)

Тривають XXVIII літні Олімпійські ігри

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Олімпіяда почалася. Незважаючи на те, що грецькі робітники раз у раз страйкували, вимагаючи від уряду додаткових грошей, горіли риштування поблизу олімпійських об'єктів, а пересічні громадяни обурювалися тим, що Греція через заходи безпеки перетворилася на поліцейську країну, греки пишаються тим, що через 108 років вони знову – господарі спортового свята. Відбулося велике і технічно складне видовище, яке показало історію олімпійських змагань від давнини до сучасности. Автори видовища знайшли дуже вдалий хід: атлет зі смолоскипом біг стадіоном, перетинаючи стрічки, на яких було написано роки проведення попередніх Олімпіяд та міста, в яких вони відбувалися. Добігши до 1916 року, коли Олімпіяда не відбулася через Першу світову війну, він впав, а пізніше зупинився, опустивши смолоскип на вшанування пам'яті жертв Другої світової війни, через яку не відбулися Олімпіяди 1940 та 1944 років. Телетрансляція урочистого відкриття Олімпіяди на каналі NBC принесла приємну несподіванку: появу делеґації України не тільки показали повністю, без реклямних перебивань, а й показали члена МОК Сергія Бубку. Приємно було дивитися, що прапор Нікараґуа на чолі делеґації цієї країни несла дівчина з дуже українським прізвищем – Світлана Кащенко.

В Україні олімпійські ліцензії отримали 243 особи. Перші золоті медалі здобули Яна Клочкова і Олена Костевич, яка вийшла до фіналу з найнижчим результатом, але змогла до кінця стрільби наздогнати досвідчену сербку Ясну Секарич. Судді 15 серпня призначили „перестрілку", щоб виявити переможця і у 19-річної українки нерви виявилися міцнішими, ніж у суперниці. Є золота медаля! На жаль, Олена Косте-

(Закінчення на стор. 28)

Арсеній Яценюк – молодий український банкір

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Національний банк України очолює людина, яка ще не має 30 років. Вся його кар'єра відбулася у вузьких межах незалежної України. У грудні 1991 року, коли понад 90 відсотків виборців голосували за незалежність, він ще не мав права голосу, бо тільки що закінчив середню школу.

Ні, я не про Сергія Тигіпка, голову правління Національного банку. В липні С. Тигіпко взяв відпустку, щоб очолити штаб передвиборної кампанії кандидата на президента Віктора Януковича. Національним банком нині керує Арсеній Яценюк, з позначкою „в.о." (виконуючий обов'язки) голови. Він – буковинець з Чернівців, народився 1974 року в родині університетських викладачів. Нацбанк сьогодні має добру репутацію як в Україні, так і за кордоном. З помітним задоволенням головний банкір України розповідає, що в липні золотовалютні запаси НБУ зросли до 10.4 мільярда долярів, хоч у 1998 році, – не цілих шість років тому, внаслідок азійської й російської фінансових криз, – ці резерви становили практично нуль. (Але й тоді українська фінансова система витримала тиск.) Не з меншою сатисфакцією він підкреслює, що з початку нинішнього року вклади населення на банкові рахунки зросли на 25 відсотків, і він передбачає зріст до 60 відсотків ще цього року. А це – довіра населення до банкової системи з одного боку і реальні впливи в економіку України – з другого.

Це – надто важливе, бо в Україні, як і в інших частинах покійного Союзу, населення звикло тримати гроші у шуфлядах, матрацах, між тарілками в кухні, або в слоїках. А такі гроші з економіки практично вилучені. Знову ж, не треба дивуватись, адже серед населення України є мільйони осіб, які колись мали заощадження, навіть по кілька тисяч совєтських рублів, на книжечках ощадних банків і все це пішло з вітром. Так що нинішній зріст вкладів населення – добрий показник довіри.

Усією цією банківською системою нині керує зовсім молода людина, але з переконливим авторитетом. Його вказівок і директивів слухаються старші від нього керівники українських банків – навіть коли не усі ці директиви їм смакують, коли, як писала київська газета „Деловая столиця", фінансисти дістають від них болі голови. Наприклад, останнім часом А. Яценюк наполягає на тому, щоб українські банки давали позики в національній валюті, а не в долярах чи евро, а банкіри більше полюбляють позики, чи як тут їх називають, кредити, в чужоземній валюті. Директива Нацбанку, яку оголосив Арсеній Яценюк, змушує комерційні банки тримати вище покриття (резерви) на позики в долярах, ніж на позики у гривнях. Тут він підкреслює, що Нацбанк не забороняє валютні позики, але хоче, щоб українські банки не потрапили в халепу, коли чужоземна валюта різко змінить курс. Одна з київських економічних газет назвала Аресенія Яценюка „гривнелюбом", і він не протестує, усміхається.

Нинішній головний банкір України робить враження людини руху і темпу. Він людина, яка протягом року робить кроки, що інші долають протягом трьох або п'ятьох років. Але при тому він не виходить за межі гідности серйозного банкіра, який несе відповідальність за підставові питання суспільства. Свій молодий вік якоюсь мірою він компенсує своєю висотою професійного баскетболіста.

Арсеній Яценюк закінчив середню школу у Чернівцях 1991 року, поступив на юридичний факультет Чернівецького університету і вже на першому курсі, 1992 року, організував студентську юридичну фірму.

Закінчивши Чернівецький університет, викладав там протягом академічного 1996-97 року, а тоді переїхав в Київ на посаду консультанта кредитного департаменту великого українського банку „Аваль". Наступного року він вже радник президента цього банку, а згодом і віце-президент.

У 2001 році уряд Автономної Республіки Крим запросив його на посаду міністра економіки. Там, до речі, він запровадив спілкування в міністерстві державною мовою, а таблички на дверях поміняв на україномовні. Робив без зайвого галасу. В інтерв'ю газеті „Україна молода" (12 листопада 2002 року) він пояснив: „Моя принципова позиція така: порядок у країні залежить не тільки від показників соціяльно-економічного розвитку, а й від порядку в самому міністерстві. Цей порядок повинен складатись і з кваліфікаційного рівня кожного службовця". А далі додав: „Якщо людина не здатна вивчити ще одну мову, це значить, що в неї відсутній інтелект", і нагадав, що з бюджету виділя-

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Буде відкрито пантеон М. Вербицького

ЛЬВІВ. – До Дня незалежности України у селі Млини (Ярославський повіт Республіки Польща) буде урочисто відкрито пантеон авторові мелодії гимну України Михайлові Вербицькому на місці його могили. Відкриття споруди присвячено також 140-річчю з часу написання пісні „Ще не вмерла Україна,", а також 190-літтю від дня народження композитора. Ініціятором створення пантеону були Львівська обласна державна адміністрація, науково-культурні, мистецькі об'єднання та товариства Галичини, за сприяння органів державної влади та місцевого самоврядування Підкарпатського воєводства Республіки Польща. Будівельно-технічний проєкт виконано польськими фахівцями, а автором проєкту є львівський архітектор Іван Коваленко. У серпні 1862 року Павло Чубинський, уродженець Київщини, написав вірш „Ще не вмерла Україна", а через два роки мелодію на ці слова написав о. Михайло Вербицький – священик Млинівської греко-католицької церкви на Львівщині. Родинна садиба Павла Чубинського була зруйнована у радянські часи, і лише з відновленням незалежности України садибу П. Чубинського (с. Чубинське Бориспільського району Київської области) включено до Державної програми відтворення видатних пам'яток історії та культури України. Сьогодні там ведуться реставраційні роботи. Могила Михайла Вербицького, який помер 7 грудня 1870 року, довго була у занедбаному стані. Лише у 1934 році на кошти односельчан і студентського товариства „Боян" було поставлено невеликий пам'ятник. У 1995 його було реставровано. Донедавна могилу М. Вербицького вдавалось підтримувати у доглянутому стані силами української громади Перемишля, а також активістами Товариства „Надсяння" зі Львова.

Український суд не змінив терміну ув'язнення моряків

КИЇВ. – Український суд 17 серпня підтвердив провину українських моряків, звинувачених в Іраку у контрабанді нафтопродуктів з тієї країни. Апеляційний суд Києва постановив, що Микола Мазуренко й Іван Сощенко мають відбути 7 років ув'язнення, але з них знято кару, накладену іракським судом, що перевищувала мільйон долярів для кожного засудженого. М. Мазуренко був капітаном судна „Невстар-1", а І. Сощенко його помічником, коли британський військовий корабель затримав судно з великим незаконним вантажем дизельного пального. Звинувачені називали себе невинними, заявляючи, що виконували розпорядження неназваного власника судна „Невстар-1".

„Емпайр Стейт Билдінг" освітять українські кольори

НЮ-ЙОРК. – Цього року на день незалежности України, 24 серпня, найвища будівля Ню-Йорку „Емпайр Стейт Билдінг" вперше буде освітлена українськими державними кольорами – синім і жовтим. Ця будівля часто освітлюється національними кольорами різних держав під час їхніх свят. До програми світлових ефектів на фасаді „Емпайр Стейт Билдінг" національні кольори України включено з ініціятиви Спілки Української Молоді Америки.

В Іраку загинув сьомий український вояк

КИЇВ. – Речник Міністерства оборони 15 серпня повідомив, що капітан Юрій Іванов підірвався на міні в місті Ес-Сувейра і помер від ран. Президент Леонід Кучма нагородив загиблого вояка орденом „За відвагу" посмертно і висловив співчуття рідним та близьким капітана Ю. Іванова. Це вже сьомий український військовий, що загинув в Іраку. Десятеро українців зазнали поранень. Український контингент у тій країні нараховує 1,600 осіб і виконує місію від вересня 2003 року. Український міністер оборони Євген Марчук заявив, що під час наступної ротації в жовтні кількість українського контингенту залишиться незмінною.

Вибори в Мукачевому відбувалися з порушеннями

МУКАЧЕВО. – Після розслідування Українська Генпрокуратура заявила про низку серйозних порушень на весняних виборах міського голови у Мукачевому, що спричинилися до гучного політичного скандалу. Виборчі документи були зфальсифіковані – …підписи від імені деяких членів комісій виконані не членами комісій, а іншими особами – твердить Генпрокуратура. Речник Генпрокуратури Сергій Руденко повідомив 16 серпня, що через викрадення бюлетенів та фальсифікації підписів зараз уже неможливо встановити реальні результати голосування. Бльок „Наша Україна" від самого початку заявляв про порушення та фальсифікації на виборах.

Українській „Радіо Свободі" – 50 років

ПРАГА, Чехія. – „Радіо Свобода" – український відділ 16 серпня відсвяткував своє 50-річчя. У своєму виступі з тієї нагоди Олександер Неродницький, директор українського відділу, відзначив: „Радіо Свободі" можна закинути багато речей, де в чому не було на рівні, дещо не прозвучало так проникливо, як цього вимагала ситуація, але одного не закинеш – завжди було з основними подіями, ніколи не ігнорувало головних зрушень у житті України. Прагнули бути там, де вирувало найгостріше і найгарячіше – і в цьому майже завжди вели перед. Більшість із своїх п'ятдесяти років „Радіо Свобода" пробивалося до слухачів крізь заглушки. Якби його не глушили, а слухачі все одно його знаходили. І в рік п'ятдесятиліття лиха доля звалилася на нас, і нас викинули з цілої мережі ФМ, а попри це наші слухачі залишаються з нами. Саме це довір'я береже його і дисциплінує, підтримує і підштовхує".

У Харківській області знайдено рештки поселення ґотів

ХАРКІВ. – 16 серпня оприлюднено вістку про те, що у харківській області знайдено поселення ґотів – стародавніх германців, які жили на території области 17 століть тому. Харківські археологи називають результати розкопок, які проводилися протягом літа у Валківському районі неподалік від села Войтенки, сенсаційними. Вони стверджують, що це було одне з найбільших німецьких поселень королівства Гермонарика на території сучасної України. За словами вчених, це поселення належало ґотам-аристократам, про що свідчить безліч монет, прикрас і фрагментів римських скляних кубків. Біля поселення аристократів археологи знайшли і поселення робітників. Доцент історичного факультету Михайло Любичев вважає, що наявність на такій маленькій ділянці такої великої кількости прикрас - це рідкість.

За повідомленнями інформаційних агентств

Протест Партії зелених проти АЕС

Прибічник партії зелених України тримає плякат з написом „Остановите машину смерти" під час акції „Святковий торт у вигляді ХАЕС" (Хмельницької атомової електростанції), присвяченої дневі народження міністра палива і енерґетики України Сергія Тулуба, біля будинку Міністерства палива і енерґетики в Києві у п'ятницю, 13 серпня 2004 року. 8 серпня відбулося підключення 2-го енергобльоку ХАЕС до єдиної енерґосистеми України. Згідно з інформацією „Держатомреґулювання" України, 2-й бльок ХАЕС після підключення вже тричі зупинявся, зокрема двічі - автоматичними протиаварійними системами захисту. Наступний пуск 2-го енерґобльоку ХАЕС був перенесений на 15 серпня. За інформацією НП НАЕК „Енерґоатом", устаткування енерґобльоків системою пожежогасіння заплановане лише на післяпусковий період.

Фото: УНІАН

Доналд Рамсфелд...

(Закінчення зі стор. 1)

в Україні і створення належних передумов для того, щоб вони повною мірою відповідали демократичним принципам – цю вимогу офіційний Вашінгтон висловлював уже устами багатьох своїх представників. Тепер її повторив і Д. Рамсфелд. Втім, легко припустити, що його візита має значення і для внутрішньої політики США. Як вважає Леонід Поляков, директор військових програм київського соціологічного центру ім. О. Разумкова, „для адміністрації Президента Джорджа Буша тепер, перед виборами, потрібна політична стабільність у взаєминах з різними країнами, в тому числі й з Україною".

Того ж дня, 13 серпня, відбулася зустріч Д. Рамсфелда з міністром оборони України Євгеном Марчуком, а після переговорів – їхня спільна пресова конференція. Відповідаючи на запитання журналістів щодо недавніх змін у Воєнній доктрині України, тобто щодо вилучених з її тексту слів про майбутнє приєднання до Европейського союзу і НАТО, Д. Рамсфелд сказав, що важливішим питанням, ніж терміни входження України в евро-атлантичні структури, є реформи, які тепер відбуваються у Збройних Силах України. Секретар Департаменту оборони США добре відгукнувся про ці реформи і сказав, що „було б шкода, якби цей шлях мав для України нульовий результат".

Міністер Є. Марчук у своїх відповідях висвітлив проблеми, пов'язані з перебуванням українських військових в Іраку, зокрема розповів про заплановану на жовтень ротацію української військової бриґади в Іраку. Контингент вояків України нараховує там 1,600 осіб і виконує свою місію в тій країні від вересня 2003 року. Щодо того, скільки часу українські військові ще перебуватимуть в Іраку, міністер Є. Марчук сказав: „Це питання стоїть і в Україні, і ми його поставили перед нашими колегами, це питання стоїть і в Польщі, і в інших країнах-членах коаліції. Всі ми розуміємо, і в Україні зокрема, що це в значній мірі буде залежати від того, як буде розвиватися ситуація в самому Іраку, наскільки нові структури Іраку - правоохоронні, силові, військові - будуть набирати сили, аби взяти під контролю ситуацію у своїй країні".

Є. Марчук також сказав, що під час жовтневої ротації українського військового контингенту в Іраку його загальна кількість залишиться незмінною.

Як відомо, головні претенденти на найвищий в державі пост Віктор Янукович і Віктор Ющенко включили у свої аґітаційні програми питання військової участи України в Іраку: перший з виступає за зменшення кількости українських вояків в Іраку, а другий, В. Ющенко, – за їхнє цілковите виведення звідти. Під час зустрічі з виборцями в Криму 10 серпня провідник „Нашої України" сказав: „Режим Кучми–Януковича, замість використати ризиковану службу наших миротворців для зміцнення міжнародних позицій держави, розглядає їхнє перебування в Іраку як індульгенцію на антидемократичні дії тут, в Україні. Ми не хочемо відновлення демократії в Іраку ціною придушення демократії в Україні".

За повідомленнями ЗМІ

„КамАЗ" як випробуваний чинник політичної боротьби

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 12 серпня, на дорозі між містама Каховкою і Генічеськом, в межах Херсонської области, стався випадок, який, очевидно, ввійде окремою сторінкою до моторошної історії про використання вантажівок „КамАЗ" як вже традиційного засобу, яким злочинні сили розправляються з невгодними політиками, зокрема з керівниками опозиції. Власне, сам випадок, слава Богу, не залишив на згаданій дорозі ніяких слідів, але в суспільній думці їх неминуче залишить той факт, як по-різному, цілком протилежним чином інтерпретують подію її учасники.

Отже, було так. На шляху з Херсону до Новоолексіївки їхало декілька легкових автомобілів з опозиційними депутатами Верховної Ради. За кермом одного з них був Віктор Ющенко. Надворі почало темніти, коли тяжкий, великоколісний „КамАЗ" з причепом опинився загрозливо близько біля Ющенкового авта, пробуючи його витіснити з дороги. Ця спроба повторилася тричі. Охоронці В. Ющенка зупинили вантажівку, затримали її водія і передали його в руки міліціонерів, які на виклик В. Ющенка з'явилися підозріло швидко, буквально в момент ока, хоч дорожній випадок стався далеко від населених пунктів. Але так само, як правоохоронці негайно опинилися на місці події, так же швиденько вони відпустили водія вантажівки, не взявши в нього ніяких свідчень і навіть не перевіривши на предмет попереднього вживання алкоголю.

Наступного дня водій „КамАЗ-у"звернувся до міліції з заявою, що коли він спокійно їхав собі дорогою в напрямі Генічеська, його тягарівку зупинили „невідомі", стали чіплятися до нього, нібито він створив аварійну ситуацію, і жорстоко побили.

Ще цікавішою є невідкладна реакція відомої своєю неповороткістю Генеральної прокуратури України. Представник її пресової служби Сергій Руденко в розмові з журналістами 16 серпня стверрдив, що водій „КамАЗ-у" не вчинив жодних протиправних дій і що нема ніяких підстав говорити про „замах" на життя В. Ющенка. С. Руденко красномовно докоряв депутатам, котрі їхали тоді з В. Ющенком, у „відсутності елементарної культури", бо, мовляв, заподіювати шкоду водієві, який перевозить зерно, тобто „робить щось важливіше, ніж передвиборна агітація – це некультурно і несолідно".

Але згадаймо, що „КамАЗ", який убив Вячеслава Чорновола, також перевозив зерно...

Під час зупинки в Старому Криму В. Ющенко зустрівся з виборцями і на їхнє прохання розповів подобиці дорожньої пригоди. „З допомогою „камазів" влада вирішує свої проблеми, а міліція, яка повинна відповідати за безпеку кожної людини, натомість замітає сліди своїх непрофесійних і цинічних дій".

Що в цих словах керівника „Нашої України" нема перебільшення, промовисто засвідчила пресова конференція генерал-майора Василя Синькова з Херсонського управління внутрішніх справ 13 серпня. Він, як і представники Генеральної прокуратури, запевнював, що випадок на дорозі, який ледве не закінчився трагедією, – це таки випадок, не більше. Генерал запропонував присутнім переглянути відеострічку, на якій водій „КамАЗ-у", відповідаючи на запитання журналіста, каже, що коли він спокійно вів свою вантажівку, раптом його наздогнала колона легкових авт, і він з несподіванки розгубився, не втримав керівниці й тому „КамАЗ-ом" закинуло то в один, то в другий бік. А коли зупинився, „якісь люди вискочили з 'джипа' і розбили мені обличчя...".

Того ж дня і теж у Херсоні цю саму ситуацію коментував керівник місцевого передвиборного штабу В. Ющенка Валерій Третьяков. Під час випадку на дорозі Каховка–Генічеськ він перебував на передньому сидінні в авті, котре вів В. Ющенко, і все добре бачив. „Під час 'маневрів' КамАЗ-у" відстань між причепом вантажівки та нашим автом становила декілька сантиметрів. Ми тричі намагалися обігнати цей „КамАЗ", але він кожного разу дуже професійно перекривав дорогу, просто не пропускаючи наше авто", – розповів В. Третьяков. Він з'ясував всі подробиці пригоди, її хронологію. І неспростований правоохоронцями залишається факт: саме в той момент, коли В. Ющенко, подавши відповідний сиґнал, що має намір обігнати вантажівку, водій „КамАЗ-у" раптом різко скрутив вліво і притиснув Ющенкове авто до узбіччя. І це він зробив три рази, що , швидше за все, не належить до „випадку, не більше".

Важлива подробиця: ніхто водія вантажівки не бив, ніхто пальцем до нього не доторкнувся. Струс мозку він дістав, коли мужні охоронці В. Ющенка прийняли відчайдушне рішення поставити своє авто поперек дороги перед КамАЗ-ом". Й тоді у „мирного", як характеризував водія вантажівки генерал-майор В. Синьків, працівника фармерського господарства „Салют" не витримали нерви – й він різко загальмував, вдарившись підборіддям об своє кермо...

І ще два цікаві моменти в цій історії. Коли охоронці В. Ющенка зупинили „КамАЗ" і поросили „розгубленого" водія показати посвідчення, той рішучим тоном відмовився, покликавшись при цьому на статтю 63 Конституцуії України. Чи не готують цих водіїв на спеціяльних конституційних курсах?

Й останнє: напередодні цього випадку до помічників В. Ющенка надійшло попередження, що він повинен бути уважний під час подорожі в авті...

П. Ч.

Арсеній Яценюк...

(Закінчення зі стор. 1)

Арсеній Яценюк

ються гроші на вивчення державної мови. Так само спокійно, без емоцій він пояснив українізацію табличок на дверях кабінетів свого міністерства: „Таблички були змінені через три місяці після мого приходу у зв'язку з ремонтом у міністерстві. Керівництво відреагувало нормально, хоч спочатку спостерігався деякий приголомшливий ефект. Та невдовзі всі заспокоїлися, все стало на свої місця. Ми пишемо українською – і нам почали відповідати українською".

Але на посаді міністра економіки Криму Арсеній Яценюк не занехав свого основного завдання. Серед іншого, він склав економічну програму розвитку автономії. В Криму попрацював міністром трохи більше року. Тоді Сергій Тигіпко став головою Національного банку і відразу запросив Арсенія Яценюка на свого першого заступника. 21 січня 2003 року 28-річний Арсеній Яценюк знову почав працювати у Києві. Коли ж С. Тигіпко взяв відпустку для політичної праці, господарем київського будинку при Інститутській-9 став молодий буковинець А. Яценюк.

Цікава подробиця: виконуючий обов'язки голови Нацбанку, далі працює у своєму кабінеті – першого заступника голови. Він не „окупував" головного кабінету, який поруч. Крім того, в розмовах з журналістами він підкреслює, що регулярно інформує С. Тигіпка „про все, що діється в Національному банку". Але в засобах масової інформації цими днями Сергія Тигіпка видно у розпалі передвиборної кампанії, а коли мова про банківські справи, то в пресі з'являються фото Арсенія Яценюка і цитати його виступів.

Коли я згадав в розмові з Яценюком, що він не міг голосувати за самостійність України 1991 року, бо був ще замолодий, він визнав, що це так, і швидко додав: „Але мої батьки голосували". Нині у нього дві доньки–киянки; молодша ще немовля, а старша народилася, ще заки Яценюки переїхали з Києва до Криму.

А в будинку при Інститутській-9, де ще царський уряд побудував банківське приміщення, а совєтський побільшив його і переіменував на філію Державного банку СССР, нині Національний банк України. Його творцем можна вважати Вадима Гетьмана, який очолював НБУ протягом 1992 року, а потім „заопікувався" ним як депутат Верховної Ради. Вадима Гетьмана невідомі злочинці убили 1998 року, коли НБУ вже очолював Віктор Ющенко. Хоч В. Ющенко вже понад три роки не керує Нацбанком, його дух там ще можна відчути. Наприклад, в оновленому будинку Національного банку є Музей скарбів України. Тут зібрані різні історичні коштовності, старі монети (навіть первісної гривні) посуд, старовинна зброя, мінерали і бурштин. Цю колекцію скарбів започаткував Віктор Ющенко з нуля, бо попередні скарби України, як і інших компонентів Союзу, зберігались у Москві і там застрягли. Нині скарби НБУ поповнюються – частинно за рахунок подарунків, частинно через закупи, а деякі експонати надходять від Митної служби України, яка конфіскує контрабанду на кордонах.

Тим часом Національний банк України, який знаходиться в одному з кутів трикутника, що включає Верховну Раду і Адміністрацію Президента – на печерських вулицях Інститутській, Грушевського й Банковій – діє спокійно і продуктивно, під керівництвом „дитини" незалежної України.

Гра з портретами триває

У попередніх числах „Свободи" було вміщено фотографії, зроблені на центральній площі Черкас, на яких було показано галерію з восьми портретів кандидата на президента В. Януковича, котрий мав стати для виборців єдиним з можливих обранців, потім були ті ж портрети з написами протесту, далі – портрети з вибаченням за тимчасові незручності, аж тепер замість портрета В. Януковича з'явилося привітання зі святом, але за обов'язкової присутности „завжди живого" Леніна (позаду), котрий здобуття незалежности у 1918 році криваво „пересунув" більш як на 70 років. Фото: Ф. Хмельковський

АМЕРИКА І СВІТ

Провідник іракських шиїтів висунув свої вимоги

НАДЖАФ, Ірак. – Якщо бійці радикального шиїтського клерика Моктада аль-Садра в Наджафі найближчим часом не складуть зброю, їх знищать, – заявив 18 серпня міністер оборони Іраку Газім аш-Шалан. Американські та іракські частини воюють з вірними М. Садрові загонами „Армії Магді" в Наджіфі вже від 5 серпня. Тепер Муктада Садр готовий вивести свої війська з Наджафу. Однак він піде на цей крок лише у тому випадку, якщо свої війська виведуть з міста й американці. Провідник шиїтів також наполягає на звільненні його бойовиків і оголошенні амнестії для всіх, хто воював з американськими військами в Наджафі та інших іракських містах протягом останніх дев'яти днів. Окрім того, М. Садр наполягає на переданні влади в Наджафі релігійним провідникам. Близько чотирьох тисяч вояків оточили святиню імама Алі, де розміщений табір повстанців. Наджаф – заборонена зона для журналістів. Події у Наджафі домінували у перший день національної конференції у Багдаді 15 серпня, делегати якої обирали тимчасову асамблею, що діятиме до загальних виборів в Іраку наступного січня. Понад тисяча політичних, релігійних та етнічних провідників Іраку зібралися на триденну конференцію .

США плянують вивести до 70 тисяч вояків з Европи і Азії

ВАШІНҐТОН. – Американська військова присутність залишиться незмінною лише в Іраку та Афганістані. Президент Джордж Буш 16 серпня підтвердив пляни найбільшої передислокації американських збройних сил у світі від часу холодної війни. Дві сухопутні дивізії буде виведено з Німеччини, а контингент у Південній Кореї буде значно зменшено. Переважна частина військ повернуться до США, решта – будуть переведені до інших реґіонів світу. Оголошуючи пляни, Президент Джордж Буш пояснив передислокацію тим, що протистояння новим загрозам потребує перебування інших сил в інших місцях. Перерозташування триватиме 6 років і має на меті заміннити багато постійних американських баз мобільними силами, які будуть у змозі швидко реаґувати на нові загрози. Японія та Австралія привітали рішення США про зменшення контингенту у Південній Кореї, Японії та Німеччині. Німеччина висловила жаль у зв'язку з тим, що тисячі німців, зайнятих у сфері обслуговування американських баз, втратять працю.

Померла Джулія Чайлд

НЮ-ЙОРК. – У п'ятницю, 13 серпня, у власній домівці в Санта Барбара у Каліфорнії, померла, маючи 91 рік, Джулія Чайлд, відома дама американських куховарських телевізійних програм, зокрема ознайомлення Америки з французькою кулінарією. Своє зацікавлення куховарством Дж. Чайлд завдячувала перебуванню після Другої світової війни у Парижі, де працював її чоловік Пол Чайлд дипломатом. Там вона вступила до славетної школи куховарства „Кордон Блю", а опісля навчалася у відомого кухаря Макса Букнарда. У 1961 році була співавтором книжки „Опанування мистецтва французького куховарства", котра стала передвісником її телевізійних куховарських програм від 1963 року. Народилася Дж. Чайлд 15 серпня 1915 року у Пасадіні в Каліфорнії.

На Фльориді гураґан „Чарлі" накоїв лиха

ТАЛАГАСІ, Фла. – 12 серпня надзвичайний стан було запроваджено на Фльориді, коли на різні частини узбережжя насувалися одночасно тропічний циклон „Боні" та гураґан „Чарлі". Туристи негайно залишали північний захід Фльориди, де ішли сильні зливи. А 13 серпня північно-західнє узбережжя навістив гураґан „Чарлі", залишаючи в деяких місцевостях цілковиту руїну, смерть і розпуку потерпілих. Наслідком гураґану стали 20 смертних випадків, зруйнування десятків тисяч будинків, знищення городини, овочів і інших врожаїв. Економічні збитки становлять понад 11 більйонів дол.

У Польщі помер Чеслав Мілош

ВАРШАВА, Польща. – Польський поет і письменник, лавреат Нобелівської нагороди 1980 року Чеслав Мілош помер 13 серпня у своїй оселі в Кракові. Йому було 93 роки. Він народився 30 червня 1911 року у польській родині в Литві. Чеслав Мілош свого часу працював дипломатом для польського комуністичного уряду, але 1951 року втік на Захід. Жив у Франції та США. Він повернувся до Польщі у 90-их роках, після повалення комунізму. Серед найвідоміших творів Ч. Мілоша – книжка „Поневолений розум", де йдеться про поневіряння інтелектуала за часів комуністичної диктатури.

Шродери вдочерили російську сироту

БЕРЛІН. – Канцлер Німеччини Ґергард Шродер і його дружина Доріс удочерили трирічну російську дівчинку з сирітського будинку в Санкт-Петербурзі. Оприлюднили це повідомлення 17 серпня німецькі видання. Дівчинка на ім'я Вікторія протягом останніх кількох тижнів перебуває у помешканні подружжя Шродерів у Гановері. Дружина канцлера має також 13-річну доньку Клару від попереднього шлюбу.

Сенатор МакКейн закликав білорусів чинити спротив тиранії

ВАШІНҐТОН. – Американський сенатор Джон МакКейн 12 серпня гостро розкритикував президента Білорусі Алєксандра Лукашенка і назвав його диктатором після того, як йому і його делеґації було відмовлено в білоруських візах. Дж. МакКейн назвав це останнім антидемократичним кроком президента А. Лукашенка, звинуватив білоруського провідника у переслідуванні критиків його тоталірного режиму і закликав народ Білорусі чинити спротив тиранії, якій має настати край. Білоруська влада заявила, що візиту делеґації відкладено до завершення парляментських виборів, призначених на жовтень.

Акції, спрямовані на зрив переговорів

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. – 16 серпня Північна Корея відмовилася від участи у консультаціях працюючих груп, які передують багатосторонним переговорам про ядерну програму цієї країни. У заяві влади КНДР відзначається, що продовжувати консультації не має сенсу, оскільки США „демонструють надзвичайну ворожість" до Північної Кореї. Поки незрозуміло, чи означатиме це зрив переговорів з участю Північної та Південної Корей, США, Китаю, Росії та Японії. Вашінгтон вимагає від Пхеньяну відмови від ядерних проєктів. КНДР у свою чергу наполягає на скасуванні економічних санкцій і виключення її із американського списку держав, які підтримують тероризм.

За матеріялами ЗМІ

А ми вважаємо, що політика в Україні є брудною...

Джім МекҐріві з родиною (грудень 2003 р.)

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Губернатор штату Ню-Джерзі Джім МекҐріві несподівано, 12 серпня по полудні, під час пресової конференції в Капітолії Трентону, зрезиґнував зі своєї посади. Губернатор Дж. МекҐріві – демократ, одружений, має дворічну доньку в Ню-Джерзі і також 11-річну доньку від першого шлюбу, яка мешкає в Канаді – заявив, що резиґнує, оскільки він є гомосексуалістом і мав „позашлюб-ний зв'язок" з іншим чоловіком. У своїй короткій промові він повідомив, що від нього вимагали мільйони долярів, якщо він хоче, щоб ця справа залишилася таємницею. Його залякували судом за „sexual harrasement" (сексуальне переслідування на місці праці) і тим – загрозою для губернаторської посади. Губернатор МекҐріві плянує зрезиґнувати 15 листопада, незважаючи на домагання республіканців, як і деяких демократів, зрезиґнувати негайно і дати можливість провести позачергові вибори для обрання нового губернатора штату.

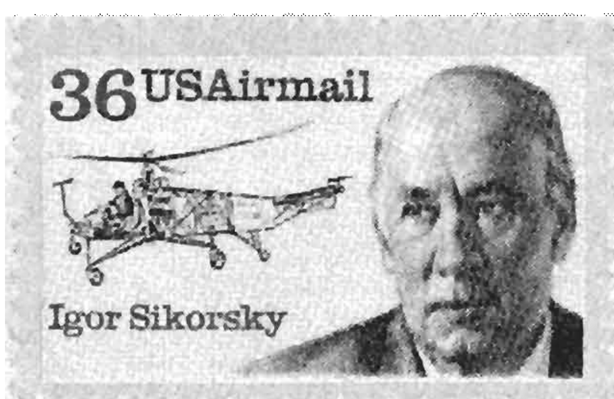
Незважаючи на несподівану резиґнацію, більшість виборців Ню-Джерзі, як і більшість політичних аналітиків в цілій країні, не вірять, що справжньою причиною резиґнації є нетрадиційні сексуальні уподобання губернатора чи конкретна афера. Згідно з опитуваннями у штаті, більшість осіб в Ню-Джерзі вірять, що „в цій історії є щось важливіше, про ще не говорять". Хоч ніхто насправді не знає точно, що є те „щось". У вислідіі пропонується декілька версій на Інтернеті і в місцевих засобах масової інформації, включно зі звинуваченням в корупції, конфліктом інтересів, шпигунством і політичними маніпуляціями. Крім того, чимало політичних аналітиків кажуть, що єдиним поясненням резиґнації є те, що роки невдалих рішень губернатора МекҐріві врешті наздогнали його.

Чоловіком, з яким МекҐріві, правдоподібно, мав сексуальну аферу, є 35-річний громадянин Ізраїлю Ґолен Сіпел. Ґ. Сіпел приїхав до США в 2000 році, його спонзорував багатий збирач виборчих фондів для МекҐріві, підприємець Чарлз Кушнер, якого тепер звинувачують в організуванні багатомільйонових фондів для незаконних внесків у передвиборну кампанію МекҐріві. У вислідіі кроку, котрий виглядає протеґованим працевлаштуванням, Ґ. Сіпел, колишній службовець з ділянки інформації в консульстві Ізраїлю в Ню-Йорку, був призначений губернатором МекҐріві головою внутрішньої безпеки Ню-Джерзі, незважаючи на те, що він не був громадянином США. Дж. МекҐріві зазначив, що Ґ. Сіпел як ізраїльтянин мав безпосередній досвід боротьби з тероризмом і тому надавася на цей пост. Це ствердження спровокувало обурення серед політиків Ню-Джерзі, які вважають, що тут йдеться про можливе шпигунство, колябораццію і конфлікт інтересів. Федеральний уряд не дав Ґ. Сіпелові апробати на цю посаду, і Ґ. Сіпел зрезиґнував з неї в 2002 році, однак він негайно почав працювати як один з „політичних дорадників" Дж. МекҐріві. Ґ.Сіпел тепер повернувся до Ізраїлю і стверджує, що він не є гомосексуалістом, та звинувачує Дж. МекҐріві в залякуванні і погрозах щодо його кар'єри, якщо він, Ґ. Сіпел, відмовиться бути сексуальним партнером Дж. МекҐріві.

Республікенець Брент Шіндлер, який змагався за посаду губернатора з МекҐріві в 2001 році і програв, звинувачує демократів штату у тому, що вони спеціяльно витягнули на поверхню аферу МекҐріві, щоб замінити його сильнішим політиком, сенатором Джоном Корзайном. Джон Корзайн дуже відбивається від звинувачень у тому, нібито він хоче позбутися МекҐріві, хоч багато провідників Демократичної партії заохочують сенатора кандидувати на пост губернатора у наступних виборах.

Ігор Сікорський: *„Мій рід – чисто українського походження"*

До редакції надійшов лист від проф. Дарії Маркусь, доктора історії освіти і співредактора американського тому „Енциклопедії української діяспори", в якому наша шановна чикагська авторка, історик за фахом, відгукується на написану для нашого тижневика і вміщену у „Свободі" (9 липня, ч. 28) статтю Миколи Кравця, присвячену видатному конструкторові літаків Ігореві Сікорському. У супровідному листі проф. Д. Маркусь пише: „Шукаючи за іншою інформацією, я випадково натрапила на надзвичайно цікавий лист Ігоря Сікорського до Василя Галича, в якому знаменитий винахідник просто і ясно заявляє про своє українське походження. Це, мабуть, єдиний документ з підписом І. Сікорського, який визначає його етнічність. І. Сікорський завжди був дуже чутливий щодо того, щоб його не визначали поляком, і це було причиною, чому він досліджував свій родовід. Сподіваюся, що ви видрукуєте цю маленьку довідку для поінформування ширшого загалу й уведення в обіг цього факту. Добре було б підтримати акцію, метою якою є назвати летовище в Борисполі іменем великого піонера летунства Ігоря Сікорського". Нижче подаємо матеріял проф. Д. Маркусь:

Поштова марка США на честь І. Сікорського

В цікавій і добре удокументованій статті про Ігоря Сікорського з нагоди 100-ліття історичного лету літака „Ілля Муромець" з Петербургу до Києва („Свобода", 9 липня), Микола Кравець не наважується ідентифікувати Ігоря Сікорського як українця, а визначає як „киянина". В усіх довідниках І. Сікорський фігурує як росіянин. Його син Сергій Сікорський в листі до мене ідентифікував свого батька як „Russian and a proud son of Kiev". Проте сам І. Сікорський був свідомий свого українського походження і від нього не відмовлявся. В листі до Василя Галича, вже покійного історика української американської діяспори, датованому 30 серпня 1933 р. (лист писаний англійською мовою), І. Сікорський пише: „Мій рід, який походить зі села на Київщині (in the State of Kiev), де мій дід і прадід були священиками, є чисто українського походження. Одначе ми уважаємо себе росіянами з причини, що це була частина Росії і український нарід був інтеґральною частиною Росії, так як Тексас чи Люїзіяна є інтеґральною частиною Сполучених Штатів".

Ігор Сікорський не був ні істориком, ні політичним діячем. Він був ґеніяльний винахідником і будівельником літаків. Його найбільше досягнення в ділянці летунства не є „Ілля Муромець", що безнастанно підкреслюють росіяни, тому що літак був збудований в Росії, а винахід гелікоптера, який він здійснив в Америці. Те, що він визначав себе як росіянин, можна б не так виправдати, як вияснити в контексті того часу та пріоритетних зацікавлень І. Сікорського. Він належав до тієї верстви української інтеліґенції на початку XX століття, яка себе визначала як „малороси". На жаль, така сама ментальність і сьогодні спостерігається серед українців, і то високо посадових осіб в Україні в трохи іншому представленні, мовляв, ми, росіяни і українці – братні народи і мусимо бути завжди разом. А сьогодні таке думання вже тяжче виправдати.

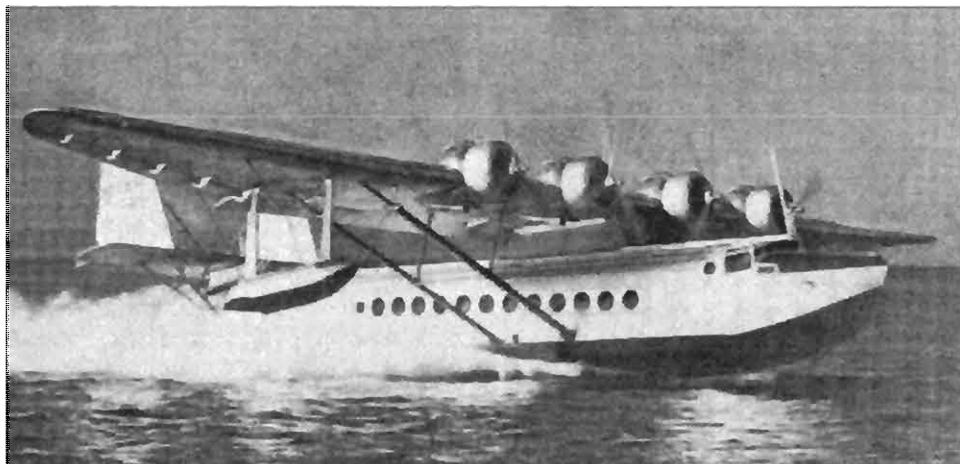
Коли І. Сікорський приїхав до Америки, то почав шукати фондів для розвитку підприємства з побудови літаків. Були чутки, які сьогодні, мабуть, тяжко було б перевірити (при переїзді з будинку до будинку багато паперів розгубилося), що він звертався за позичкою 5 тисяч долярів до Українського Народного Союзу, де йому відмовили. Він дістав допомогу від російських іміґрантів, а найбільшу (5 тис. дол.) – від композитора-піяніста Сергія Рахманінова.

Пропозиція Миколи Кравця назвати міжнародне летовище в Борисполі іменем Ігоря Сікорського дуже влучна. Надіймося, що вона знайде позитивний відгук в урядових колах України. Також можна поставити пропам'ятну таблицю при вході до комплексу будинків (тепер, здається, вони в перебудові) на Ярославовім Валі, ч. 15. Там був будинок Сікорських, в городі якого малий хлопчина Ігор вперше випробовував свої конструкції літака та гелікоптера, що він симпатично описує у своїй автобіографії „Історія окриленого-С" („The Story of Winges-S"), виданій 1941 р. При вході до будинку багато пропам'ятних таблиць, але про Сікорських – ні про батька Івана, видатного психіятра, якого праці були перекладені на десятки чужих мов, ні про Ігоря, – світової слави піонера летунства, немає згадки.

Ігор Сікорський був глибоко вдячний Америці – країні, збудованій вільною працею вільних людей, як він це окреслив, за можливість працювати і творити, що, мабуть, не було можливим в будь-якій іншій країні. За те Америка вшанувала його, крім ряду різних високих відзначень, виданням поштової марки. Тільки двоє осіб українського походження – І. Сікорський і спортовець Б. Нагурський, були так відзначені.

Надіймося, що в скорому часі ми зможемо прилітати до Києва на летовище імені Ігоря Сікорського, визначного українця – піонера летунства. Існує ж документ з його власним підписом, що його рід є чисто українського походження.

Фото: родинний архів І. Сікорського. Друкується з дозволу.

Побудований в США літак І. Сікорського „С-42" (1934 р.) перевозив 32 пасажири на авіолініях „Пан Амерікен"

Гелікоптер І. Сікорського „С-58" почали випускати в США у 1954 році і виготовили понад тисячу машин.

СКУ - про порядок голосування закордонних українців

Координаційний комітет СКУ у справах виборів в Україні 2004 р. повідомляє громадян України у діяспорі, котрі не перебувають на постійному обліку в консульських установах чи офіційних представництвах України, що вони, правдоподібно, не появляться в списках виборців. Тим, хто хоче брати участь у президентських виборах України, треба негайно особисто, поштою – звичайною або електронною чи факсом зголоситися до найближчої консульської установи чи офіційного представництва України. Виборчі дільниці будуть оформлені за 50 днів до виборів, а у виняткових випадках – за 7 днів перед виборами. Можна особисто зголошуватися до уже оформленої виборчої дільниці не пізніше, як за 7 днів до виборів або у день виборів, якщо є відкріпне посвідчення, в додатку до пашпорту України.

Для тих громадян України, котрі перебувають далеко від постійних консульських установ чи офіційних представництв України, СКУ складо анкету зголошення громадян України до списку виборців з проханням до Міністерства закордонних справ України та Центральної виборчої комісії України відкрити додаткову виборчу дільницю. Ці анкети треба повернути до СКУ не пізніше 15 вересня. Хоч у Законі про вибори вказано, що виборчі дільниці утворюються з кількістю виборців від 20 до трьох тисяч осіб, але у випадку зосередження близько трьохсот виборців в даній місцевості розглядатимуться можливості відкриття додаткової виборчої дільниці. За анкетами можна звернутися на адресу СКУ: 145 Evans Avenue, 207, Toronto, ON M8Z 5X8, Canada. Факс: (416) 323-3250. Електронна пошта: congress@look.ca. Адреси консульських представництв України можна знайти під інтернетною адресою: www.mfa.gov.ua

Голова Української всесвітньої координаційної ради Михайло Горинь надіслав до „Свободи" звернення „Єдність заради майбутнього", у якому закликає Міністерство закордонних справ України і Центральну виборчу комісію створити всі необхідні умови для участи у голосуванні громадян України, що перебувають за межами батьківщини.

Ця проблема непокоїть також СКУ, президент якого Асколд Лозинський, голова виборчої комісії Юрій Даревич і генеральний секретар Віктор Педенко у заклику до громадян України за кордоном пишуть: „Проявіть свою національну свідомість конкретним ділом, зголосіть свою участь у виборах, повідомте про це СКУ, прийдіть і проголосуйте 31 жовтня за ваше і наше майбутнє". СКУ клопочеться складенням найширших списків громадян України за кордоном, відкриттям додаткових виборчих дільниць, нагадує, що статус особи в країні тимчасового перебування не може впливати на її участь у виборах.

Лука Костелина з Чикаго в листі до редакції „Чи готові закордонні громадяни України взяти участь у виборах президента України?" посилається на думку голови організації „Четверта хвиля" у Франції Василя Гулея, котрий вважає, що „тільки кожен 16-ий громадянин України за кордоном обізнаний зі своїм виборчим правом та має намір ним скористатися". Лука Костелина, розглядаючи цю проблему, робить висновок: „В мене немає сумніву, що кожний, хто проживає за кордоном і почуває себе українцем, має бажання взяти участь у виборах. Одначе бажаючим треба допомогти, а інших – переконати у важливості участи у виборах, донести правдиву інформацію щодо голосування". Він інформує про те, яка праця в цьому напрямі проводиться в Чикаго.

Л. Хм.

День Незалежности – 13-ий

На світі живе чимало людей, які вірять у різні прикмети, тому для них число 13 є небажаним, нещасливим. Але з календаря викинути це число не можна, тому як належне ми сприймаємо відзначення 13-ої річниці проголошення незалежности України. У ці дні вояки молодої держави готуються до паради, а державні мужі підводять підсумки звершень у політиці та економіці. Але похвалитися їм особливо нічим.

Курс, якого дотримується впродовж ряду останніх років провід України на чолі з її Президентом Л. Кучмою, викликає тривогу. Функції держави перебирають кримінальні олігархи, регіональні та сімейні клани. Їм належать засоби виробництва і масової інформації, ресурси, нерухомість. За 1991-1999 роки валовий продукт України зменшився на 60 відс. За розмірами середньої заробітної платні Україна дуже відстала від Росії, Казахстану, Білорусі. Працездатні люди, еліта нації, шукають заробітку за кордоном і тепер 6-7 мільйонів громадян України працюють за її межами. Щоб потішити решту населення, провідники запевняють, що зароблені гроші заробітчани везуть в Україну. Сумнівне потішення... Молодь шлюбного віку перебуває за кордоном, а смертність населення перевищила народжуваність.

Перед державними органами постало невідкладне завдання впровадження чесної виборности керівників місцевої влади; контрольованої цінової політики та державної монополії на стратегічну сировину і енергію; впорядкування цін і тарифів у комунальній сфері; повернення населенню заощаджень радянських часів; створення надійної системи охорони здоров'я; створення робочих місць і повернення в Україну її громадян; створення умов для прискореного розвитку дрібного і середнього підприємництва; збереження довколишнього середовища; подолання морально-духовної кризи в суспільстві.

Усе більші сумніви аналітиків викликає зовнішня політика нинішнього правління, його проукраїнський зовнішньополітичний курс. Недавні зміни Воєнної доктрини України (незважаючи на найновіші „пояснення"), відхід від плянів зближення з ЕС і НАТО, активізація ЄЕП, надто часті і не завжди відкриті зустрічі Л. Кучми з В. Путіним, після яких громадськість відзначає зміни, не завжди вмотивовані українськими інтересами – усе це вселяє непевність у майбутньому. Чи не почався вже процес творення нового СССР – Союзу свобідних суверенних республік?

Але попри усі сумніви настає свято 24 серпня, а за кілька тижнів – вибори наступного президента України, тож залишається потішитися тим, що 13-та річниця незалежности усе ж не була фатальною і вже наступна принесе Україні відчутні зміни на краще.

Кандидат на президента В. Ющенко слушно зазначив у своїй програмі: „Я бачу Україну державою, яку шанують і цінують її власні громадяни і до якої з повагою ставляться у світі". Не втрачаймо віри, що Україна буде такою!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „нещасливе" число

Кажіть, що хочете, але я не люблю тринадцятки. Завжди здається, що вона може принести (так як від віків прийнято думати) тільки нещастя, журбу, неприємності. Чи воно справді так є? Здається, це залежить від нашого особистого переконання і нашої забобонности. Чи ми справді віримо в нещасливу тринадцятку – чи це просто пересуд?

Але як би воно не було, цього не змінимо, що саме в біжучому 2004 році припадає оця „нещаслива" тринадцятка, коли йдеться про число років, в яких нам припало щастя святкувати незалежність Української держави. Отож з биттям серця вичікуємо день 24 серпня та ставимо собі питання, що він нам усім принесе? А передусім – що ця річниця із „нещасливим" тринадцятим числом принесе Україні та усім її мешканцям? Розуміється, так воно склалося, що саме у цю критичну 13-ту річницю припадають ще і вибори в нашій батьківщині, вислід яких усіх нас дуже турбує.

Ось і маєте усі можливі небезпеки, що їх може принести вже дуже близьке майбутнє, бо ж кінець жовтня вже так близько... І як тут не журитися, і як тут весело вітати цю чергову річницю незалежности, коли вона зв'язана з таким непевним майбутнім? А все ж так хочеться не бути постійним песимістом, а таки шукати за ясними промінчиками на українському небі. Так хочеться саме тепер, коли паки і паки насувається на думку ця нещаслива тринадцятка, шукати за доказами позитивних подій, позитивних зрушень і надій.

Саме такий один позитивний момент, пов'язаний із самостійністю нашої України, вказав мені мій „сусіда по праці": „Напишіть про те, як тепер в різних країнах та при різних оказіях можна побачити синьо-жовтий прапор, що вказує своєю появою на нашу самостійну державу. Напишіть, як тепер можна його бачити по цілому світі і радіти з того, що він стоїть серед прапорів могутніх західніх держав таки рука в руку".

Справді, у своїй песимістичній настанові відносно тринадцятки я немов не бачу цього нашого державного прапора на усіх телевізійних програмах, що висвітлюють нам перебіг Олімпійських ігор в Атенах. Чи не зворушує цей його вид і це почуття, що він є доказом рівности України з іншими світовими державами? Може (бо ж, як пишу ці рядки до кінця Олімпійських ігор ще далеко), буде ще нагода побачити його не тільки малим відбитком, але і високо на щоглі, де повівають прапори першунів?

Коли, однак, ця мрія може не сповнитися, мою песимістичну тринадцятку заслонить у місті Ню-Йорку будівля „Емпаєр" найвища у місті, яка вперше в історії цього 24 серпня буде освітлена кольорами українського національного прапора в день Незалежности, завдяки старанням Управи Крайової Спілки Української Молоді в Америці, як про це вони повідомляють. То, може, ці наші національні барви заступлять усі песимістичні думки і допоможуть нам святкувати саме цю річницю з повною надією на добрий вислід недалекого вже голосування в нашій Україні?

О-КА

Незгасна й вірна любов до України

Дорога Україно! Дорога українська громадо!
Дорогі члени Українського Народного Союзу!

Напередодні 13-ої річниці Незалежности Української держави прийміть наші щирі вітання і найкращі побажання – передусім, безхмарного неба над головою, економічного розквіту, культурного і духовного піднесення!

Очевидно, як і кожного року, на адресу святкової України, її Президента, Уряду і Верховної Ради надійде багато привітів з теплими словами признання, на яке молода Українська держава вже вповні собі заслужила – своїм демократичним характером, миролюбністю, помітним вкладом в загальноевропейську і світову безпеку. Одначе наше союзове привітання – особливо сердечне, адже за ним стоїть незгасна й вірна любов до України усіх наших попередників, починаючи від іміґрантів-піонерів, які в другій половині XIX століття влилися в американське життя, але не розчинилися в ньому, не зреклися свого синівського обов'язку перед рідною землею, не перестали дбати про долю свого народу, сприяти зусиллям свідомого українства, котре прямувало до свободи і самостійної держави.

Труднощі перших десятиріч, гідно пережиті нашими дідами і батьками, всією українською громадою Америки, дозволяють нам глибше і ясніше усвідомлювати проблеми, котрі стоять сьогодні перед Україною. Вони досить поважні і стосуються не лише економіки, політики, але й моралі, духовних основ суспільства, підточених довголітнім тоталітарним режимом. Проте жодна з тих гострих проблем не є нерозв'язною, і недалеко той день, коли при добрій волі з обох сторін – з боку народу і з боку народом обраної влади – Українська держава зробить значні, переконливі кроки до соціяльного, культурного і духовного проґресу.

Тож будьмо усі здорові, вірмо у власні сили, працюймо для загального добра рідного народу і Української держави – і нехай нам допоможе в цьому Бог!

За Екзекутивний Комітет:

Стефан Качарай, президент,
Христина Е. Козак, головний секретар,
Рома Лісович, скарбник

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (доп. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (доп. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (доп. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чотири наших перемоги в Україні

Лист до всіх, хто має українську душу

Ми з дружиною щороку підтримуємо Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика. Вбачаємо в ньому набагато ширший зміст, аніж просто змагання з української мови. Бо ж це не просто турнір, хоча будь-які змагання з мови, що є основою національної ідентичности, надзвичайно важливі, корисні для справи нації, і їх треба підтримувати. Цей же турнір – дуже вдало знайдена форма національно-патріотичного виховання юних.

У цей час, коли в Україні, здається , не дуже престижно бути українцями, по всіх усюдах держави лунають високі слова про українську гордість, велич української історії, красу української мови. Мільйони дітей з усіх шкіл в Україні беруть участь у цьому патріотичному дійстві. Уявімо собі: в кожному селі, кожному районному центрі, в кожному більшому й меншому місті – повсюдно йдуть змагання з державної мови.

Немає за всі роки державної незалежности у нас маштабнішого національного проєкту, спрямованого у майбутнє. Адже ж ми всі працюємо з дітьми, з молоддю. Сьогодні діти, а завтра – народ. Сьогодні вони можуть стати – або ж не стати – справді українськими патріотами. Нічого з нічого не береться. Якщо ми попрацюємо з цими дітьми, якщо допоможемо цьому конкурсові, то ми сприятимемо націєтворчому процесові.

Разом з виконавчою дирекцією Ліґи українських меценатів я бував у десятках шкіл в Україні і на власні очі бачив цю важливу патріотичну справу, мав приємність бути на закритті конкурсу в найпрестижніших залях столиці України. Почуваюся щасливим, що дожив до таких свят. Я щасливий, що наші родинні нагороди за ці роки одержали школярі й студенти в Києві, Черкасах, Харкові, Криму, Дніпропетровську й Чернігові. Ми з дружиною маємо сотні подячних листів від цих дітей. Інколи ці листи не можна читати без сліз радости.

Усі ми маємо важливу патріотичну справу. Не залишаймо й не занедбаймо її, бо гріш нам буде ціна. Хай справа цього світлого конкурсу стане справою кожного українця.

Чотири конкурси – це вже чотири українських перемоги! Пам'ятаймо: кожен з нас може зробити свій внесок у нові перемоги. Ми родинно це робимо і вас усіх закликаємо.

Михайло Гоян,
Аделаїда, Австралія

Допоможімо збудувати монастир

Міжнародна організація „Допомога Церкві в потребі" у фінансовому звіті за 2003 рік, який був видрукуваний в бюлетені „Дзеркало", пише, що Україна дістала 4,370,354 дол. Україна є на другому місці з 123 країн, які дістають допомогу від цієї міжнародної організації. На першому місці – Бразилія.

Важко порахувати скільки грошей дарує українська діяспорна громада, бо пожертви не скоординовані і нема звітування: хто і скільки дарує? „Допомога Церкві в потребі" звітує, що її пожертви йдуть на покликання священиків, будову церков, допомогу бідним, видання духовної літератури, стипендії та інші потреби.

Приємно довідатися, що хтось в світі пам'ятає і журиться станом церков України після „імперії зла", яка нещадно нищила усі прояви духовного життя в Україні за винятком діяльности Російської Православної Церкви, котра вірно служила репресивним органам Совєтського Союзу.

Нарешті мрії українців здійснилися, Церква в Україні стала вільною і різні віросповідування розвиваються без перепон. Ми в діяспорі також жертвуємо щедро на будову церков, монастирів, семінарій, університетів, про що можна читати в пресі.

Вже 13 років організація АГРУ („Американці в обороні людських прав в Україні") збирає гроші на будову монастиря Пресвятої Родини в Гошеві. Зібрано близько 70 тисяч долярів, але кошти будови великі, а люди в Україні бідують і не можуть допомагати, тому збирання грошей в США продовжується, щоб закінчити будову.

Сестра Анатолія Дмитришин, настоятелька монастиря, звертається до людей доброї волі з просьбою продовжувати пожертви на будову монастиря, який запроєктував відомий правозахисник Зеновій Красівський.

Чеки просимо виписувати на „AHRU–Hoshiv" і надсилати на адресу: 43 Midland Place, Newark, NJ 07106.

Всі пожертви йдуть на будову монастиря, кошти збірки покриті з каси АГРУ. Пожертви можна відтягнути від податку.

Божена Ольшанівська,
президент АГРУ,
Нюарк, Н. Дж

Хто пам'ятає Миколу Наконечного?

Дочка і внучка розшукують рідних свого тата і дідуся Наконечного Миколу Петровича, 1906 року народження. У 1933 році, вночі, його забрали з дому і з того часу про нього нічого не відомо. Пізніше, десь приблизно в 1985–1986 роках, вдалося дізнатися, що він проживав в Канаді чи в США, в Ню-Йорку. У нього залишилася племінниця Марія Мендел (чи Мегдел). Дуже надіємось, що відгукнеться його племінниця або її діти чи внуки. Наша адреса: с. Саліжанка, Шаргородський район, Вінницька обл., 23556 Ukraine.

Олена Турчинська,
с. Саліжанка, Вінницької обл.

Союзянки Ялти – союзянкам Америки

Союз Українок Америки об'єднав жінок, які в далекій Америці є вособленням України. Ви впізнаєте їх по білих вишитих сорочках, які з часів першої еміґрації і по сьогоднішній день служать жінкам добрими оберегами. Але вишита сорочка – то тільки зовнішня ознака, що вказує на належність до великої української родини. А коли ви поговорите з її власницею, то розкривається перед вами справжня берегиня національного духовного скарбу, дарма що віддалена вона на тисячі кілометрів від рідних теренів.

Україна повинна пишатися своїми дочками, які не забули її в далекій чужині. А коли заясніла сподівана свобода над Україною, Союз Українок Америки вступив у новий період свого розвитку. Він спрямував свою діяльність на зміцнення зв'язків з жінками України і сприяв відродженню Союзу Українок, який заснувався тут у 1917 році і був скасований більшовицькою владою в 1939 році. Проводирем Союзу Українок України стала відома поетеса, дружина Героя України В. Чорновола – Атена Пашко. Наші посестри з Америки розгорнули спонзорську матеріяльну допомогу дітям-сиротам і малозабезпеченим. Упродовж двадцяти років вони відіслали в Україну тисячі пакунків з одягом і взуттям, надали кошти на найнеобхідніші потреби. Союзянки не залишали поза увагою і одиноких бабусь-пенсіонерок.

Крим – чи не найбідніший реґіон України. В самій Ялті тяжко знайти працю. Це місто-курорт, яке майже нічого не виробляє, а живе лише за рахунок туризму, а той занепав за останнє десятиліття. Колись круглий рік працювали санаторії, будинки відпочинку і пансіонати, які забезпечували працею місцеве населення. А тепер їх приватизували багаті люди, яких називають „новиє рускіє" чи „нові українці". Тепер заклади відпочинку відкривають свої двері тільки в літні місяці. Тому половина жителів Ялти фактично перебивається якимись випадковими заробітками. Мусимо мобілізувати сили, щоб „лупати стіну" і шукати виходу. Вихід є – обрати нового президента в особі В. Ющенка. Так думає більша частина українців. І може, аж тоді побудують українську школу в Ялті, на яку з нетерпінням чекають тисячі дітей.

Союзянки Ялти сердечно дякують СУА в особі Ірини Куровицької за велику допомогу, надану єдиній в Ялті українській школі, і надіються на подальшу співпрацю.

Любі посестри! Ви так далеко від нас і водночас так близько. Хай розцвітають веселковими барвами ваші вишиванки, які єднають вас із Україною. Нехай дивує світ ваша писанкова врода і щедре на любов серце. Ми з вами. Низько кланяємось усій українській діяспорі, яка разом з нами переживає процес національної відбудови в Україні.

Богдана Шевчук,
Ялта, Крим

„Мусимо ще терпіти"

Мені 84 роки, читаю одним оком, бо друге не бачить. Але думаю, що мусимо ще трохи терпіти. Не довго осталося, що на оту „банду" впаде велике нещастя, ніщо не поможе їм, де б їх не застало. Чи то є кара Божа? Чи нечиста сила тримає в своїх обіймах нещасний, зморений народ України?

К. С.,
Висконсин

Від редакції: *Такий відгук надійшов на опубліковані в „Свободі" (ч. 10) фотографії голови Центральної виборчої комісії України Сергія Ківалова та його участи, разом з Митрополитом Київським і всія України УПЦ Московського патріярхату Володимиром Сабоданом, в освяченні приміщення комісії.*

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Літня зустріч активу Дітройтської округи УНСоюзу

Дуже важливим чинником кожної організації є дружні взаємини та співпраця усього членства. Крім основних обов'язків членів для добра даної організації, неофіційні зустрічі завжди сприймаються дуже позитивно, вони бажані.

Одна із найактивніших Округ УНСоюзу – у Дітройті, як у минулому, так і цього року влаштувала 24 липня літню зустріч активу УНСоюзу на оселі „Діброва". Гарна погода та чудова природа спричинилася до успіху імпрези. Програма складалася із трьох частин – обіду, офіційної та розвагової. Найперше, після коктейлю, було подано обід.

Під час літньої зустрічі активу УНСоюзу Дітройтської округи на „Діброві" (зліва): Оля Марущак, Олександер Серафин, Роман Лазарчук.

Офіційну частину відкрив голова Округи д-р Олександер Серафин. Він звітував про працю Округи. Опісля як член Контрольної комісії УНСоюзу, поділився інформаціями про працю централі та зокрема Союзівки.

У розваговій частині Ольга Гнатієвич, яка після дев'ятирічної відсутності щойно повернулася з України, зі Львова розповіла, що у загальному помітно деякі покращення зовнішнього вигляду міста, появилося більше крамниць із великим вибором продуктів, не лише своїх, а й закордонних. Все ж таки подекуди помітна різниця між Львовом та західнім світом, якщо вести мову про дотримання правил автомобільного руху, незакінчені проєкти будов чи відновлення деяких будинків. Назагал, враження з відвідин були позитивні.

Після неї виступила Ольга Марущак, яка прочитала гуморески Павла Глазового та народні усмішки з різних джерел. Потім Ніна Василькевич прочитала декілька своїх поезій із її щойно виданої збірки „Наодинці з Богом". Її виступ був тепло прийнятий, з великим зацікавленням.

Програму дня закінчив О. Серафин подякою усім виступаючим, численним присутнім та тим, які трудилися для приготування їжі. Учасники зустрічі ще довго не розходилися, обговорюючи виступ Олі Гнатієвич, поезії Ніни Василькевич та пригадуючи і розповідаючи одне одному народні усмішки із власного досвіду, викликані виступом Ольги Марущак.

Зенон Василькевич

Тепло проводжали колеґу Ореста Покладка на заслужений відпочинок

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 30 липня працівники Головної канцелярії і видавництва УНСоюзу словами подяки і теплими побажаннями проводжали на пенсію Ореста Покладка, який понад 10 років працював в нашій організації. Йому були вручені подарунки, а працівники „Свободи", знаючи, що Орест Покладок захоплюється лещатами і скульптурою, написали йому жартівливого віршика:

Настали в Ореста щасливі дні –
Уже не треба бути в бюрі,
Співати можна радісні пісні,
Віддати час улюбленій скульптурі.
А як впаде у Джерзі Сіті сніг,
Покличуть Ореста лещата,
Триватиме нестримний біг,
Його забуде рідна хата.
На Шльонску Сєрадзь
пам'ятає час,
Як юний Орест був у рості.
Він завжди буде серед нас
І ми до нього прийдем в гості.

Того ж вечора працівники Головної канцелярії влаштували прощальний обід в ресторані готелю „Рамада" в Іст-Гановері, Н. Дж., який пройшов в щирому спілкуванні. При нагоді учасники обіду зфотографувалися. Орест Покладок на світлині – третій зліва в першому ряді.

Л. Хм.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 286-го відділу

З днем 1 серпня 2004 року, Відділ 286-ий з'єднався з Відділом 70-им, новим секретарем якого є

НІНА БІЛЬЧУК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Nina Bilchuk
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
(973) 292-9800 ext. 3025

ДО 13-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Конституційна ніч Михайла Сироти: сміх і сльози

Після трьох історичних днів – 16 липня 1990 року, коли Верховна Рада прийняла Декларацію про державний суверенітет України, 24 серпня 1991 року – дня проголошення незалежної Української держави, і Першогрудневого референдуму того ж року, під час якого понад 90 відс. громадян країни висловилися за українську державну незалежність, четвертий знаменитий день в новітній історії України – 28 червня 1996 року. В цей день Верховна Рада прийняла нову Конституцію – Основний Закон незалежної, соборної, демократичної Української держави. Сталося це в умовах надзвичайно напруженого протистояння різних політичних сил: гострі ідеологічні баталії між законодавцями тривали понад добу, без перерви на їжу і сон, й здавалися непримиренними. І все ж невеличка група народних депутатів на чолі з Михайлом Сиротою врешті-решт, у результаті гідної подиву стійкости, привела парлямент до компромісу. Україна одержала Конституцію і стала повноцінною державою. Про головні обставини події, поведінку певних осіб і найгостріші моменти тієї незабутньої доби докладно згадує в розмові з журналістом Олексієм Науменком колишній голова Тимчасової комісії з удосконалення проєкту Конституції Михайло Сирота (інтерв'ю написане спеціяльно для „Свободи").

–Пане Михайле, як було створено Тимчасову комісію з удосконалення проєкту Конституції України?

- Історія створення Тимчасової спеціяльної комісії була доволі драматичною. Попередня комісія, на чолі з Олександром Морозом і Леонідом Кучмою, передала до Верховної Ради проєкт Конституції. Це сталося 11 березня 1996 року. Відтоді почалася дуже серйозна боротьба навколо того, що робити далі. Я тоді очолював депутатську групу „Центр". Коли провідники центристських і правоцентристських груп і фракцій зібралися та провели невеличке опитування, ми побачили, що за той проєкт, який подала у Верховну Раду Конституційна комісія, готові проголосувати не більше вісімдесяти народних депутатів... Про триста голосів навіть не йшлося. Йшлося про те, чи здатна Верховна Рада хоча б 226 голосами прийняти її в першому читанні, щоб потім подати на референдум.

Відразу ж у пресі і навколо Верховної Ради, в усіх політичних колах, почалися величезні спекуляції стосовно того, що Верховна Рада нібито не спроможна прийняти Конституцію, що її треба виносити на референдум. І взагалі, мовляв, країна навряд чи може бути повноцінною державою, бо українська нація не здатна до власного державотворення. І як результат, вона не здатна прийняти в парламенті Конституцію. Ситуація була дуже напружена.

Саме тому зібралася невелика ініціятивна група – осіб дванадцять-п'ятнадцять, і ми просто сіли за стіл і почали говорити не про те, що нас роз'єднує, а про те, що нас об'єднує. Починаючи з першої статті, ми шукали таке формулювання, з яким погоджується кожний. І так методом спроб і помилок ми йшли вперед аж до того часу, поки не побачили, що узгодити проєкт Конституції можна.

Не дивлячись на спротив, який чинило тодішнє керівництво Верховної Ради, Уряд і Адміністрація Президента, ми підготували такий текст, який можна було виносити на перше читання. І тоді вперше не витримали нерви в комуністів і в Олександра Мороза: вони зрозуміли, що наша ініціятивна група може створити власний альтернативний проєкт Конституції, який „пройде" у Верховній Раді.

І саме тоді, під натиском цих обставин, десь на початку травня була зформована Тимчасова спеціяльна комісія з удосконалення проєкту Конституції. Оскільки в цій групі я виокремився як неформальний лідер, то мене й затвердили головою Комісії. Тобто, перший етап був етапом ентузіястів, де я пересвідчився в справедливості однієї біблейської істини, що дванадцять людей, об'єднаних безкорисливою ідеєю, можуть досягнути надзвичайно багато.

- В який термін треба було подати новий проєкт Конституції?

- Конституційний процес в Україні тривав понад два роки. Конституційна комісія, очолювана Іваном Плющем і Леонідом Кравчуком, не змогла запропонувати жодного проєкту. При тому, що вона працювала понад рік. Після того комісія на чолі з О. Морозом і Л. Кучмою працювала півтора року і лише потім передала до Верховної Ради законопроєкт. Ніяких термінів ніхто не встановлював. Йшлося про те, чи взагалі Україна може прийняти Конституцію, чи ми нездатні зробити це.

– Чому ж попередні комісії не змогли створити таку Конституцію, яку створила Тимчасова комісія?

- До процесу прийняття конституції будь-якої країни світу, як правило, є два підходи: силовий підхід та пошук компромісу. Адміністрація Президента і підпорядкований їй Кабінет міністрів 1996 року диктували силовий підхід: ми сильні, ми змусимо вас прийняти Конституцію, яка потрібна нам. А вони створили жорстко президентський варіянт Конституції.

Ми пішли іншим шляхом. Ми вважали, що Конституція – це не метод розправи з політичними супротивниками, а перш за все політично-правовий договір між різними політичними силами, які домінують у суспільстві. І було б добре, якби цей компроміс був співзвучний з досягненнями світового конституційного права.

Чому ми відстоювали гармонійний підхід, не переважували силу силою, а намагалися поєднати інтереси, знайти компроміс? Ми – европейська держава. А всі розвинені країни Европи мають парляментсько-президентську форму устрою. В той час, як комісія, очолювана президентом і Олександром Морозом, запропонувала президентську конституцію. Це була перша неспівмірність, бо чисто президентська форма правління характерна для країн Південної Америки, для США, але зовсім не для Европи, до якої ми прагнемо. Більше того, якщо ми подивимось на країни колишнього Радянського Союзу, то побачимо парадоксальну ситуацію: у більшості з тих країн, що нібито вирвалися з тоталітарної системи, залишок колишньої радянської еліти знову-таки прагне повернути до тієї ж системи, але вже в менших межах і кордонах. У нас президентська форма правління з величезною концентрацією влади в руках однієї людини завжди приведе до цього.

– Чим став для вас референдум, призначений Президентом Л. Кучмою?

- Президент постійно говорив про референдум – від того дня, коли проєкт Конституції було передано до Верховної Ради. Створивши навесні 1996 року ініціятивну групу, яка показала, що компроміс можливий, ми зняли тоді питання про референдум. Але потім сили, що прагнули концентрації влади, а це, перш за все, найближче оточення Президента Л. Кучми, почали налаштовувати його на дії проти прийняття Конституції Верховною Радою. Президент запросив усіх членів Тимчасової конституційної комісії до себе на зустріч, під час якої висловив цілу низку зауважень, з якими депутати не погоджувалися.

Це була надзвичайно драматична зустріч. Я бачив, як найсильніші, здавалося б, парляментські бійці не витримували й „ламалися", зрікалися своєї позиції. Мене тоді вразив Ігор Юхновський, якого я надзвичайно шаную: не витримавши тиску Президента, він почав погоджуватись з тим, з чим погоджуватись не можна. Я думав: „Боже любий, чому цей сивий розумний чоловік не витримує?!"

Витримав тоді Роман Безсмертний, як це не дивно. Він був дуже молодим політиком, проте зміг сказати президентові „ні". І мені дуже шкода, що цей політик не зміг себе реалізувати так, як йому доля призначала. Як голова Комісії я сказав тоді: „Леоніде

(Закінчення на стор. 16)

28 червня, 9 год, 31 хв. ранку. Десять хвилин тому в результаті понаддобової, емоційно напруженої праці парлямент затвердив Конституцію незалежної України. Перед будинком Верховної Ради депутати підкидають на руках Михайла Сироту – головного героя „конституційної доби". *Фото: архів „Свободи"*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Хрестини 129-го Відділу СУА

ДІТРОЙТ, Миш. – Округа СУА в Дітройті є однією з найбільших і об'єднує як відділи, організовані в перші роки творення СУА, так і ті, що утворилися недавно.

Численні харитативні та мистецькі проєкти спричинились до того, що союзянки з радістю прилучаються до корисної і цікавої праці, а гості імпрез, бачачи її результати, радо поповнюють ряди відділів або й творять нові, як це сталося нещодавно, коли утворився 129-ий Відділ, хрестини якого відбулися 26 червня в залі школи парафії Непорочного Зачаття в Ворені.

Прийшло багато гостей. Після молитви було виголошено привіт від Управи СУА та голови Ірини Куровицької. На підвищенні, де було встановлено великий вінок як спогад, що перший жіночий журнал в Україні називався „Перший вінок", зійшлися хресні Катерина Немира, Наталя Даниленко, Ліда Колодчин, Анна Мацілінська, Ліда Качан-Яхницька. Кожна взяла в руки стрічку від вінка, а Марія Зарицька-Червійовська провела символічний обряд хрещення.

Запалали вогники свічок, ніби знаменуючи початок життя нового Відділу, що взяв собі за патронку Лисавету Гулевичівну, засновницю і меценатку Києво-Могилянської академії.

З доповіддю про славетну українку виступила Наталя Даниленко, яка не тільки розповіла про особу Лисавети Гулевичівни, але й поділилася враженнями від відвідин академії та вміло пов'язала минуле з сучасністю, наголосивши на важливості продовжувати доброчинні дії в наш час.

Присутні привітали гостя свята Ярослава Дужого, який останніми роками передав на користь академії 100 тисяч дол. тим самим засвідчивши, що є меценати, котрі дбають про відновлення і плекання української національної еліти. Марія Шнурівська виконала декламацію „Єлисавета Гулевичівна". Продовжуючи тему ролі жінок в історії України, членки новоствореного відділу виголосили кілька коротких рефератів. Про княгиню Ольгу розповіла Ольга Козар, про Анну Ярославівну – Дарія Шлега, про Роксоляну – Наталя Терпак.

Голова відділу Ганна Білинська та Марія Шнурівська заспівали пісню „То не лебеді ячали". Учениці школи українознавства ім. Елеонори Рузвельт з Клівленду продемонстрували моделі одягу, виготовлені в мистецькому центрі „Світлиця" на основі українського традиційного крою. Присутні оплесками вітали модельок Олену та Даринку Кулик, Мар'яну Горохівську, Галину Парамощук і Інну Полежевець. Так поєдналась корисна громадська справа з приємністю для учасників і організаторів.

Катерина Немира

Освячено приміщення Осередку СУМА

ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й. – Незважаючи на літню спеку, 2 серпня увечорі на оселі „Верховина" зібралася сумівська молодь – від суменят, юнацтва до старших, виховників, членів управи Осередку ім. гетьмана Б. Хмельницького і прихильників, на посвячення приміщень осередку. Серед присутніх були і старці, які колись своєю працею і грішми придбали літню оселю „Хортиця" на оселі „Верховина" для вигоди і потреб молоді. Вони прибули, щоб взяти участь в освяченні і подивитися, чи їхня праця не пішла надармо, чи їхні нащадки не забули гасло СУМА „Бог і Україна", задля якого вони боролися, страждали і опинилися на чужині.

Старшим на освяченні з очей пробивалася радість при виді виструнчених сумівців – їхніх нащадків. Освячення довершили Владика Роберт Москаль, о. Іван Наконечний, о. мітрат Тома Саюк і о. Василь Петрів.

Короткі слова побажань і привіту Владики Роберта, о. І. Наконечного про єдність та любов зворушили кожного і змусили призадуматися над своїм життям.

Голова осередку І. Оліяр подякував Владиці і отцям, запевнив що гасло „Бог і Україна" для сумівців не є порожньою фразою. Відспіванням многоліття закінчено чин освячення.

Євген Бачинський

Запрошуємо на свята до Клівленду

Управа Українських Злучених Організацій Великого Клівленду (УЗО) запрошує українське громадянство взяти участь у відзначенні 13-ої річниці Незалежности України, що відбудеться з доповіддю і мистецькою програмою в неділю, 29 серпня, о 3:30 по полудні, у Святопокровському центрі (6812 Broadview Road, Parma, Ohio).

З ініціятиви управи Товариства Вояків УПА ім. генерал-хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки і 3-го Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України 24 червня було створено Громадський комітет під патронатом УЗО для відзначення 75-ліття ОУН, 60-ліття УГВР, 45-ліття смерти провідника ОУН Степана Бандери та свята Покрови – свята УПА. Святкова доповідь, концерт і бенкет відбудуться в неділю, 3 жовтня 2004 р., у Святопокровському центрі.

Громадський комітет

Відзначення довголітньої праці Марії Харини

М. Харина

Цього року входимо в 34-ий рік праці Фінансової комісії СФУЖО в Америці. Це великий проміжок часу. А найбільш він знаменний для особи, яка вклала незчисленну кількість праці і наснаги для успішного і корисного ведення цієї організації. Це – Марія Харина.

Народилася вона в патріотичній родині у Львові. Батько, о. Юліян Фацієвич, польовий духівник Українських Січових Стрільців, мати – Ольга з родини Бойків.

М. Харина була пластункою, середню освіту здобула в гімназії „УПТ Рідна школа" у Львові. Відтак успішно закінчила „Абітурієнтські дворічні торговельні курси" у Львові.

У містечку Стрілищах Нових, де її батько був парохом, брала участь в діяльності „Просвіти", влаштовувала аматорські вистави, проводила курси вишивання, читала реферати. У 1935 році одружилася з богословом о. Мирославом Хариною. Була членкою Марійської дружини, Союзу Українок та членом управи „Харитативного товариства вдів і сиріт по священиках". У подружжя народилися дві доні і син.

Після воєнної мандрівки о. М. і М. Харини замешкали у Філядельфії. М. Харина вступила до Союзу Українок Америки, дала почин 88-му Відділові СУА ім. княгині Ольги, а згодом стала членкою 30-го Відділу та членом управи. При парафії Св. Йосафата на Френкфорді, Філядельфія, організувала два драматичні гуртки для дітей і старших, проводила ними. Учила в школі українознавства, була членкою гуртка книголюбів ім. Н. Королевої при Філядельфійській окрузі СУА, а опісля його довголітньою головою.

У 1963 році М. Харина увійшла до редакційної колеґії „Українка в світі", а в 1968 році очолила новостворену Фінансову комісію СФУЖО в Америці, котрої була співзасновницею. Вона була ініціятором Балів української преси, у співпраці з СФ УЖА, від 1971 року проведено 15 Балів преси, ініціювала і проводила літературні вечори, особливо з нагод літературних конкурсів СФУЖО Фундації Марусі Бек.

Також була головою Фінансового комітету для збірки фондів на видання збірника Лесі Українки в століття народження поетеси.

Брала участь як делеґатка СУА у посвяченні пам'ятника Тараса Шевченка в Аргентині, де заступала голову СУА ред. Лідію Бурачинську. За заслуги для СФУЖО Марію Харину іменовано почесною членкою СФУЖО, її вручено грамоту признання з нагоди 30-ліття Фінансової комісії.

На літературному Конкурсі СФУЖО в 1973 р. одержала перше відзначення за спогад „Серце, що променіло благодаттю".

М. Харина є почесною членкою 20-го Відділу СУА ім. Олени Теліги у Філядельфії, а також почесною членкою „Комітету приятелів Української академічної гімназії у Львові".

За 34 роки ми багато в неї навчилися та засвоїли собі багато вартісних прикмет.

Тепер за 34-річну працю на пості голови Фінансової комісії СФУЖО в Америці пропонуємо іменувати високоповажану Марію Харину почесною головою Фінансової комісії, з правом голосу.

Анна Максимович

Про допомогу Олегові Бізяєву

Генеральне консульство України в Ню-Йорку займається справою громадянина України Олега Бізяєва („Свобода", ч. 33), який прибув в США з метою навчання і 9 липня потрапив до Медичного центру „Beth Israel Deaconess" у Бостоні, Мас., з серйозною черепно-мозковою травмою й перебуває у стані коми. Наразі Генеральне консульство подає матері О. Бізяєва, яка прибула з України в США, допомогу, пов'язану з перебуванням її сина в лікарні та його подальшим перевезенням на батьківщину. Зокрема Генконсульство звернулося до української громади в Бостоні з проханням організувати збір грошей, необхідних для покриття витрат з оренди спеціяльного літака для відправлення в Україну О. Бізяєва. З цією метою Українська православна церква Святого Андрія відкрила рахунок у кредитівці.

Звертаємось до громади з проханням внести пожертвування на допомогу Олегові. Адреса: „Ukrainian Fraternal Federal Credit Union", P. O. Box 185, Boston, MA 02132-0185. Account: „ St. Andrew Church 1085". У разі потреби в додатковій інформації просимо звертатися до віцеконсула Сергія Куликова: (212) 371-69-65.

Сергій Погорельцев,
Генеральний консул України в Ню-Йорку

Привіти з літніх Пластових таборів

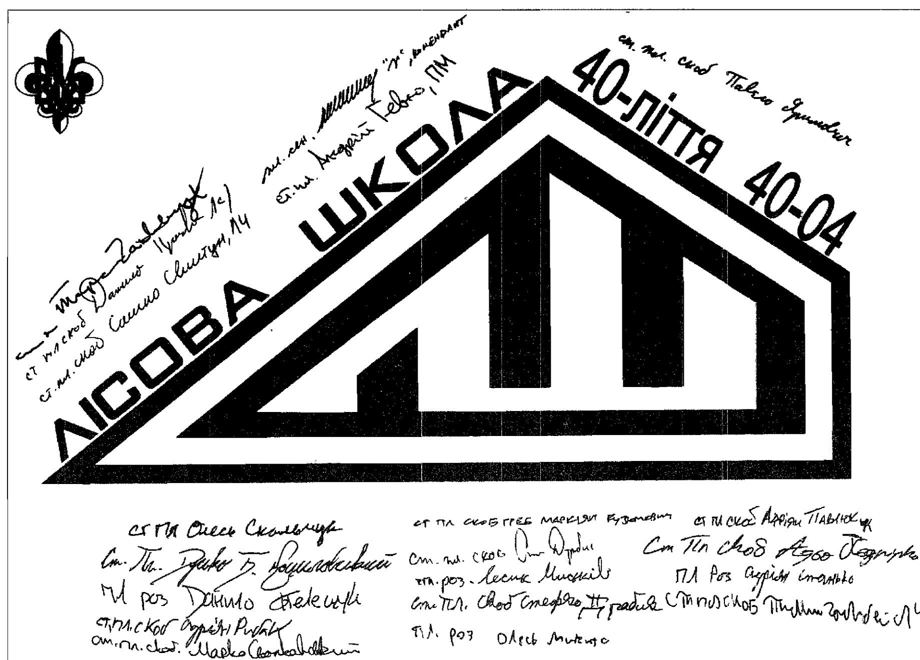
Початок „Лісової школи" і „Школи булавних" – пластових вишколів для підготування членів проводу літніх таборів для юнацтва датується 1963 роком, коли резолюція Крайового пластового з'їзду поставила як вимогу робити окремі вишколи і вишкільні табори для підготування членів таборових проводів.

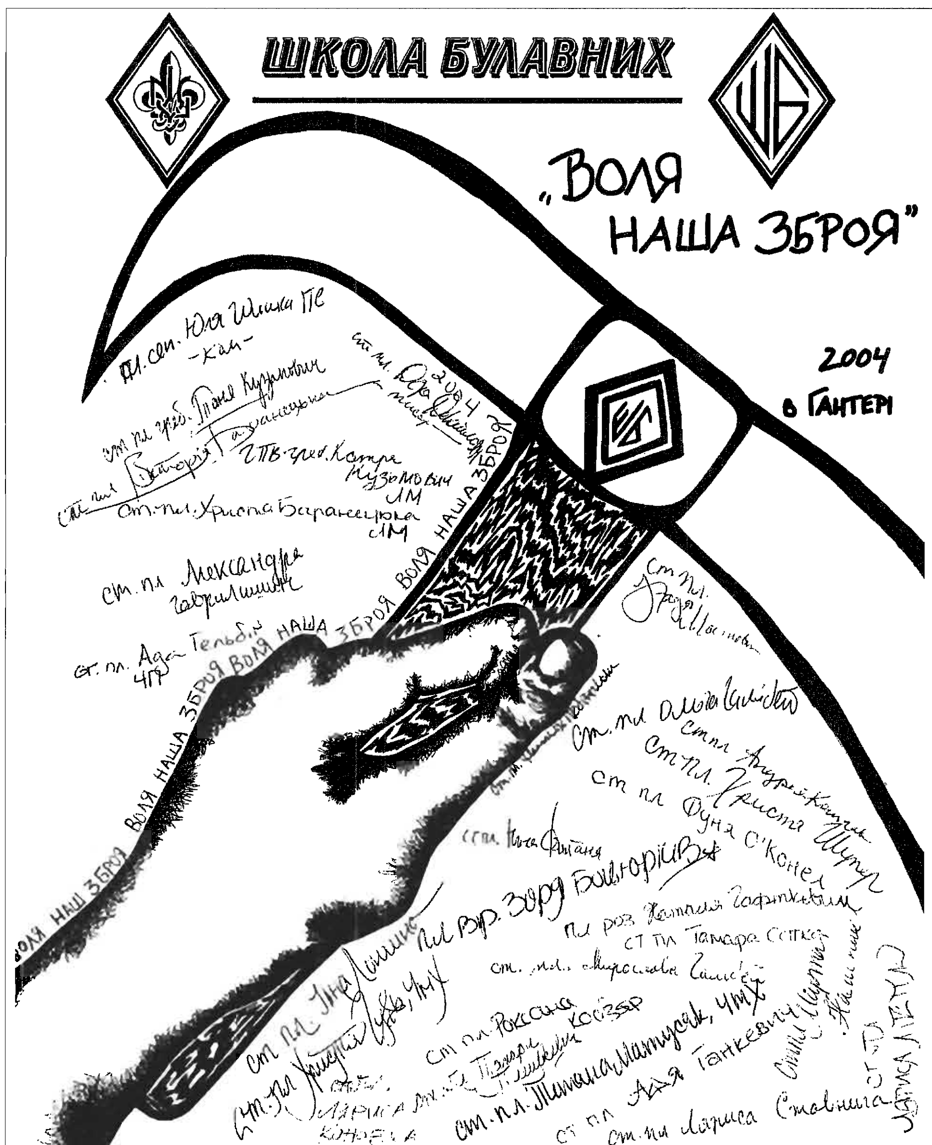
Це підхопив курінь „Лісових чортів", і пл. сен. Мирослав Раковський зайнявся організуванням такого вишколу для пластунів, а пл. сен. Юліян Крижанівський підготував відповідну програму. Перший вишкіл, який назвали „Лісовою школою", переведено в 1964 році, а комендантом був член куреня „ЛЧ" пл. сен. Василь Палієнко. Вже рік пізніше, у 1965 році, ідею такого вишкільного табору підхопили пластунки з куреня „Ті, що греблі рвуть" і провели такий вишкільний табір, назвавши його „Школою булавних". Від того часу щорічно відбуваються такі вишкільні табори у Гантері, де прихильні пластові громадяни віддають на переведення вишколів відповідне місце.

О. К.

Поштовий конверт до 40-річчя „Лісової школи"

Вишкільний табір „Ш.Б." у Гантері, Н. Й.

Відбулася літня школа україністики

СОМБОР, Сербія. – 17 – 31 липня відбулася Шоста літня школа україністики, яку організували Товариство української мови, літератури і культури „Просвіта" і Українська національна рада, котра цю школу профінансувала. 60 учнів подружилися з українською мовою, літературою, історією, етнографією, піснями і танцями. Відбулися виклади гостей з Посольства України з історії, географії та сучасности України, лекції про духовність нашого народу.

Директором школи був Євген Кулеба з Кули, дітьми опікувались виховател і Надія Канюга, Марія Миськів та Марія Лещишин. Мову викладали Тіяна Угларик та Оксана Стецюк, музику – студенти Музичної академії у Львові Євгенія Усик та Ярослав Кулеба, танці – Микола Ляхович і Славко Семянів. Учні підготували виставу за українськими мітами.

Інформаційна служба Товариства „Просвіта"

Гербовий перстень для академії

ЮНІОН, Н. Дж. – Відомий майстер-ювелір Євген Макар, член УНСоюзу з 1977 року, виготовив в дарунок Острозькій академії зі золота і срібла перстень з гербами України і академії, зображенням Біблії і хреста. На ньому є також геральдичний щит, на якому за відповідною моделлю можна розмістити дарчий напис або прізвище власника. На фото: Євген Макар передає перстень почесному професорові Острозької академії Леонідові Якобчукові. Фото: Л. Хм.

ДО 13-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

День Незалежности єднає всіх нас

Шановна громадо!
Дорогі співвітчизники!

Літопис українського народу – це шлях нації, яка впродовж століть утверджувала себе в часі і просторі, долаючи історичні терени. Ми зберегли мову, культуру, традиції. Ні революційні стихії, ні масові репресії, голодомори – ніщо не зламало волю українства, його бажання мати свою державу.

У духовному і політичному житті кожного народу є події, які назавжди входять в його історію, свідомість, визначають характер буття, місце і ролю у світових цивілізаційних процесах. 13 років тому, такого ж серпневого дня, був прийнятий доленосний для світового українства документ – Акт проголошення незалежности України. З того пам'ятного дня 24 серпня щорічно відзначається як найбільше національне свято – День Незалежности України. Цей день прийшов як результат тисячолітньої боротьби українського народу за право мати свою національну державу, яка повинна стати запорукою успішного розвитку суспільства.

Незалежність України перестала бути темою дискусій. Україна має свій герб, прапор, гимн і державну мову, власні інститути влади, грошову одиницю, збройні сили – усі атрибути державности. Держава здобула міжнародний авторитет, активно інтегрується до европейських, евроатлантичних структур, одночасно розвиваючи добрі взаємини зі своїми історичними сусідами. Шлях України – це шлях побудови самостійної демократичної незалежної правової держави, а не держави тільки етнічної. У цьому – джерело нашої внутрішньої стабільности і міжнаціональної злагоди. Поступово відходять в минуле роки економічного спаду, Україна кілька років поспіль демонструє високі темпи економічного зростання.

Звичайно ж, за всієї вагомости здобутків підсумки тринадцяти років залишають нам можливість для покращення життя пересічного українця. Сприймаймо реалії як без евфорійних перебільшень, так і без зайвої драматизації – з належною гідністю, не принижуючи перед світом власну державу і самих себе.

Відродження національної свідомості – складний і багатоступеневий процес втілення в життя національної ідеї створення економічно заможного, здорового суспільства.

Зберегти незалежність, збудувати міцну державу – наш святий обов'язок перед попередниками, які були корінням, джерелом української державности, які залишили нам у спадок любов до Батьківщини, вивірені часом і випробуваннями кращі риси народної душі, національного характеру.

Нехай День Незалежности об'єднає всіх нас в ім'я спільної мети – щасливої долі благодатної української землі. Зі святом вас, дорогі співвітчизники!!

Генеральне консульство України в Нью-Йорку

Нехай Дух Правди зійде на Україну

Архипастирське послання Собору єпископів УПЦ в США з нагоди 13-ої річниці Незалежности України

„Народ, який в темряві ходить,
Світло велике побачить"
(Ісая 9:1).

Протягом останніх дванадцяти років ми тут, в Америці, приєднувалися до наших братів в Україні, щоб радісно відзначати здійснення наших молитов і мрій – постання незалежної Української держави. Для тих, хто належно зосередиться на духовній дійсности події, що відбулася тринадцять років тому, в серпні 1991 р., стане очевидним, що це було справді Господньою благодаттю.

Це була відповідь на палкі молитви, вознесені до Господа, та на шляхетні вчинки, часто скроплені кров'ю, довершені з почуття любови до народу протягом століть. Тому річницю Незалежности України - чи то тринадцяту, що її відзначаємо цього року, чи кожну іншу - тим, що покликані керувати країною з присвятою та відданістю Тому, хто є джерелом мудрости, та й усім нам, слід зустрічати радісно і з вдячністю. Це наш святий обов'язок.

При цій радісній нагоді варто пам'ятати, що Україна не була заснована як світська держава, а була створена волею Отця, Сина і Святого Духа і освячена апостольською присутністю св. Андрія Первозванного та виплекана ділами безлічі святих мужів, життя і дії яких віддзеркалювали печать Святого Духа.

Саме в цю річницю багато людей в Україні залучені до передвиборних міркувань. Отож потрібно задуматись всім нам над поняттями праведности, справедливости і відданої праці для людства, що нам їх заповідає Святе Письмо, які зобов'язують всіх громадян, не лише декількох вибраних осіб. Сотні років тому наш Божественний Учитель з Назарету спрямовував увагу Своїх слухачів на обов'язок віддати кесареві кесареве, а Єдиному Богові – те, що є Його.

В наших щирих молитвах ми просимо Єдинородного Сина Божого, Господа і Спаса нашого Ісуса Христа, щоб Він керував всіма громадянами України, яким довірена духовна і світська опіка народу, щоб вони були вірними управителями даного їм Світла, ходили, як діти Світла і, як апостол Павло нам нагадує, зодягнулися „...в серце милосердне, добротливість, покору, лагідність, довготерпіння" (Кол. 3:12).

Приймаючи цю благодать свободи разом з вами, нашими духовними дітьми тут, в Америці, і в Україні з повагою і вдячністю, ми благаємо Отця Світла і всякої благодаті, Сина праведности і Духа Правди зійти на нас, обняти та провадити у всіх наших поступованнях.

+Константин, Митрополит
+ Антоній, Архиєпископ
+Всеволод, Архиєпископ

Конституційна...

(Закінчення зі стор. 9)

Даниловичу, ми не можемо погодитись з Вашими пропозиціями". Йшлося про двопалатний парламент та інші речі. Тоді Президент підписав Указ про референдум. Це сталося 25 червня 1996 року.

Указ про референдум – це завжди конфронтація. І вранці 27 червня, коли ми прийшли до Верховної Ради, ми вже розуміли: або приймемо Конституцію і знімемо напругу в суспільстві, або буде референдум, будуть дуже жорсткі дії проти Верховної Ради, аж до її розпуску, і нічого доброго суспільству це не принесе.

– Процес випрацювання і прийняття Конституції України завершився надзвичайно драматичним моментом – „конституційною добою". Що Ви відчували, коли майже добу стояли на трибуні Верховної Ради і відстоювали нову Конституцію?

- О восьмій годині ранку 27 червня я зайшов до Верховної Ради, а о десятій годині ранку 28 червня вийшов. Це була кульмінація не лише історії парламентаризму України, але й новітньої історії України. Бо всі проблеми, що існують в державі, концентруються в парламенті, а всі проблеми в парламенті, завжди концентруються в конституційному процесі.

Тієї доби я пережив дуже насичену гаму почуттів, яку навряд чи переживу коли-небудь в своєму житті. Апотеоз „доби" тривав від другої години ночі до шостої години ранку. Саме тоді депутати не могли знайти компроміс з двох положень: 20-ої статті Конституції, в якій ідеться про символіку, гимн і таке інше, і статті про Автономну Республіку Крим, яку ми голосували в „пакеті". Чотири години поспіль все балансувало на грані. Був такий момент, коли я обома руками вхопився за два мікрофони, на моїх плечах „висіло" 10-15 депутатів, які кричали, лаялися, билися, а я ревів несамовито в мікрофони: „Люди добрі, не думайте ви про себе, подумайте хоч раз про Україну!" – і не чув власного голосу.

Протистояння було скаженим. Вранці, рівно о шостій годині, ми голосуємо за цей парадоксальний бльок, про який я щойно говорив, і ...299 голосів! Зал заревів. І коли о 6:01 ми проголосували триста одним голосом, тоді всі зрозуміли, що Конституцію буде-таки прийнято. Заля вирувала. Журналісти, наче на футбольному полі, кричали зі своєї ложі: „Ура! Буде Конституція!". Це був найдраматичніший момент. Тоді всередині мене щось обірвалося, і я вперше відчув, що не витримую.

І коли о 9:21, уже в присутності Президента, ми прийняли Конституцію, я вже мало усвідомлював, що відбувається. Мене хтось хапав, цілував, наливав шампанського, хотіли підкидати прямо в сесійній залі. Я подумав: „Боже, вони ж впустять мене на ті стільці і вб'ють!", і закричав: „Хлопці, не треба! Я жити хочу!".

У той же час я зрозумів, що титанічна праця тисяч людей знайшла своє завершення. Україна в черговий раз довела, що може розвиватися нормально. Недарма у багатьох депутатів на очах стояли сльози. Можливо, це були сльози спокути за те, чого не доробили попередні наші покоління.

Ви говорили про перешкоди, які ставила вам влада. В чому вони полягали?

- О другій годині ночі біля Верховної Ради було знято охорону. Тобто до Верховної Ради міг заходити будь-хто. Окрім того, в Кабінеті міністрів зібрався штаб, щоб вирішити питання про вимкнення в приміщенні Верховної Ради світла та води, аби перешкодити ухваленню Конституції. Тоді через своїх представників ми заявили, що й без світла і без води – при свічках, але ми все одно її приймемо, проте змінимо наше ставлення до Кабінету міністрів. У той час багато міністрів були депутатами Верховної Ради. І тодішній прем'єр-міністр Павло Лазаренко вирішив усіх депутатів-членів Кабінету міністрів вивезти наступного дня до Черкас на нараду. Тож о третій годині ночі, помітивши відсутність цих депутатів у залі Верховної Ради, ми вирішили прийняти постанову про зняття їх з посад. І сонні, трошки злякані, міністри серед ночі почали з'являтися в сесійній залі.

Парадоксально, що під час прийняття Конституції в залі не було першого Президента України Леоніда Кравчука і голови Верховної Ради Івана Плюща. Цікаво було дізнатись, де подівся член Конституційної комісії Олександер Лавринович. Йому телефонували з Криму і запитували: „Що там у вас відбувається?" – „Нічого, душ приймаю". – „А хіба Ви не знаєте, що у Верховній Раді Конституцію приймають?!"

– Тобто, не всі були в той час такими альтруїстами, як Ви?

– Альтруїзму в політиці дуже мало. Взагалі, він властивий лише неофітам, новачкам. Я був тоді новачком і не знав усіх підводних течій. Можливо, саме через те я й зміг виконати завдання, що стояло переді мною.

Ми правильно зрозуміли закони розвитку суспільства і сприяли їм. Бо коли тече річка, ти можеш прочистити її русло, і вона нестиме вологу, буде чистою і корисною. Але якщо весь час кидати туди каміння, річка буде лише збільшуватись. І рано чи пізно цю запруду прорве. Не можна ґвалтувати закони суспільного розвитку. Ми їх не зґвалтували, а просто зрозуміли і виконали свою місію.

- Сучасна Україна опинилася в дуже складному політично-соціяльному становищі. В чому Ви бачите причину цієї кризи?

– Починаючи від першого дня незалежности, Україна системно нищилася. Сьогодні на її території ведеться потужна геополітична світова війна, де такі складники, як Росія, США, країни Західньої Европи, борються за контролю над ресурсами українскької держави: природними, виробничими, інтелектуальними.

І в цій боротьбі інтереси українського суспільства не дуже враховуються. В цьому не можна звинувачувати інші країни, бо вони борються за інтереси власного суспільства. Українське суспільство виявилося значно слабшим, воно не змогло дати здорову, сильну політичну еліту, спроможну захищати його.

Системне нищення України ведеться в трьох напрямках. Перший – це контроля над українськими підприємствами з боку неукраїнського капіталу. Другий – руйнування системи освіти і науки, бо тільки ці складові є основою конкурентности будь-якої країни. І третій удар спрямований на політичні партії: розкол між ідеологічними партіями лівого і правого спрямування; створення великої кількости псевдо-партій для розпорошення уваги виборців і поневіряння їх у партійних можливостях; створення потужних партій-„голдінгів" для обслуговування інтересів олігархічних кланів.

За задумом цих кланів, українське суспільство не повинно отримати жодної ідеї, скажімо, ідеї національного розвитку. За тринадцять років ми так і не зформували жодної тези, що ми будуємо, куди ми йдемо, чого ми прагнемо, що ми можемо сказати молоді про це? А перше наближення до цього є в Конституції, де ми хоча б схематично означили, що Україна є республікою, що найвищою цінністю є людина, її життя, її свобода, право на все, що дає нам сучасний світ.

- Чи вважаєте Ви критику на адресу Конституції обґрунтованою?

- Подивіться, хто критикує Конституцію: перш за все, олігархи, напівкримінальні клани, які сьогодні сконцентрували в своїх руках до 95 відсотків усіх надбань українського суспільства, тоді як самі вони складають 2-3 відсотки всього населення. Для того, щоб утримати ситуацію під контролею, їм потрібна авторитарна система управління. І вони хочуть закріпити це в конституційному вимірі.

Більшість засобів масової інформації знаходяться під контролею кланів. З допомогою цих засобів ведеться психологічна війна проти власного суспільства: суспільство недобре запрограмовується, в нього вноситься ідея зневіри, розчарування, озлобленості, а тим часом йому підкидають, що так погано живеться через те, мовляв, що Конституція погана. Тут ми виходимо на гостру проблему і з болем бачимо, що українське суспільство менш структуроване, менш потужне, менш організоване, ніж російське, німецьке, американське. Наше хворе суспільство дає й хвору еліту. А хвора еліта, з одного боку, неспроможна виконати своєї історичної місії.

Сьогодні жодна ідеологія в Україні не спрацьовує. Тож ми повинні стати вище ідеології, знайти підставові цінності.

–Як, на Вашу думку, можна відродити духовне коріння, зневагою до якого охоплене наше суспільство?

– Відродити його дуже тяжко, але спробувати треба. Перш за все, до влади повинні прийти сили, які левову частину державних доходів витрачатимуть на три речі: освіту, науку і культуру. Окрім того, забезпечать свободу підприємництва, нададуть людям можливість працювати на своїй землі і користуватися результатами своєї праці. В усьому світі така модель виправдана: там, де вкладають в освіту і науку, де відроджують національну культуру, відразу піднімається економіка. Відродження духовности залежить від соціяльної активности людей і можливе через формування відповідальної, а не корумпованої влади.

Зважте, що третє тисячоліття – епоха Водолія, який завжди опікувався мистецтвом. А друге тисячоліття – епоха Марса і Плутона: війна, насильство, жорстокість. Ми стоїмо на роковій межі. Вся нечисть відійде. Ви же знаєте, що перед світанням вона шаленіє найбільше. Але вже наступає світання...

Джон Кері - українець?

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – За повідомленням інформаційного агентства Ройтерс з Лондону, після декількох місяців дослідження предків Джона Кері, група експертів з вивчення британської аристократії, що працюють для авторитетного видання „Беркс Піредж" („Burke's Peerage"), 16 серпня оголосила, що цей кандидат в президенти США має родинні зв'язки з усіма шляхетними родами Европи, а також, можливо, споріднений з царем Іваном Грозним, попереднім імператором Візантії та шахами Персії.

Керівник групи експертів „Беркс Піредж" Гарольд Брукс-Бейкер заявив, що всіма зв'язками з шляхетними родинами Джон Кері повинен завдячувати своїй матері Розмарі Форбс.

„Кожна кровна лінія з материнського боку робить Кері найшляхетнішим з усіх попередніх президентів Америки", - каже Брукс-Бейкер. Також він додає: „Вже стало правилом, що президентські вибори в листопаді вигравав той кандидат, який мав більше шляхетних генів та хромосомів, отож наступні вибори, якщо враховувати досвід попередніх 42, повинен виграти Джон Кері".

Такі ж дослідження, здійснені і щодо роду Президента США Джорджа Буша молодшого, стали для нього суттєвою перевагою в 2000 році – він мав значно вагоміші шляхетні зв'язки порівняно з Елом Гором, претендуючи на кровну спорідненість з британською королевою Єлизаветою, англійськими королями Генрі III та Чарльзом II.

Відповідно до досліджень „Беркс", Дж. Кері є нащадком колишніх королів Англії Генрі III та Генрі II, а також далеким родичем Ричарда Лев'яче серце, який очолював Хрестовий похід 1189 року.

Він є також потомком Генрі I, короля Франції, та його дружини Анни Ярославни з Києва, що також свідчить про спорідненість з найшляхетнішими родами Швеції, Норвегії, Данії та Русі.

Дж. Кері є близьким родичем Джона Вінтропа, першого губернатора Масачусетсу, до речі, саме інтереси цього штату він представляє в Сенаті. Бабуся Дж. Кері по материнській лінії є правнучкою Роберта Вінтропа, який був спікером в Палаті представників з 1847 по 1849 рік.

В. Л.

ДО 13-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Квітень 1991 року: вони стояли біля джерел Незалежности України

Квітень 1991 року. На запрошення Конґресу США, до Вашінґтону приїхала велика група депутатів першої демократично обраної Верховної Ради України. Майже всі вони були переконаними прихильниками демонтування совєтської імперії й утворення незалежних національних держав, а передусім – України, про що йшла мова у їхніх зустрічах з американськими законодавцями і політиками. Зліва: Марта Зєлик (перекладач), Михайло Горинь, Надія МекКонел (Комітет „Україна 2000"), Вячеслав Чорновіл, Богдан Горинь, Лариса Скорик, (наступну особу не вдалося ідентифікувати) сенатор США Ричард Луґар, Володимир Гриньов, Роберт МекКонел (Комітет „Україна 2000"), Дмитро Павличко, Володимир Черняк, Іван Плющ, Іван Драч, Іван Заєць, Олександер Мороз, Павло Мовчан, Юрко Саєвич (перекладач), Олександер Ємець. Фото: архів „Свободи"

В пам'ять Роми Прийми Богачевської (1927 - 2004)

Рома Прийма-Богачевська – визначна українська танцюристка, колишня прима-балерина, талановитий хореограф і педагог усе своє яскраве життя присвятила Музі Танцю – Терпсихорі. Головними темами її творчости була Україна – її героїчна історія, нев'януча краса народних звичаїв та обрядів, легенд та переказів. Урочисте прийняття, присвячене творчій спадщині Роми Прийми Богачевської, відбудеться 12 вересня, о 1-ій год, по полудні, в готелі „Waldorf Astoria" в Ню-Йорку.

Рома Прийма-Богачевська

Народилася Рома у березні 1927 року в Перемишлі, в свідомій українській родині Євстахія та Іванни (зі Шмериковських) Приймів. Невдовзі родичі переїжджають до Львова. Разом зі старшим братом Олександром Рома виховувалась у надзвичайно музикальній родині. Мама – професійна піяністка, віольончелістка, співачка, батько – лікар, але також любив і розумів мистецтво. У їхньому домі завжди звучала музика, збиралися талановиті люди, велися цікаві розмови про оперу, театр, співаків.

Марія Пастернакова у своїй книзі „Українська жінка в хореографії" з теплотою описує цю родину, акцентуючи на камерній атмосфері творчих дискусій, яку завжди зуміла створити для своїх гостей високоосвічена Іванна Прийма, мати Роми.

Будучи обдарованою дитиною, Рома співала, танцювала, імпровізувала. Коли їй виповнилося п'ять років, мама привела її на уроки ритміки до школи Жака Далькроза у Львові. Згодом вона обирає новий модерновий стиль – віґманівський, з його виразною композиційною будовою, індивідуальним висловом, плястикою руху, глибоким змістом. Це був дуже близький вродженим здібностям і вдачі Роми тип нового драматичного танцю.

У 14 років Рома Приймівна, як наймолодша віком балерина, танцює у Львівській Опері – бере участь в операх „Аїда", „Кармен", „Фавст", „Травіята", в балетах „Дон Кіхот", „Серпанок Пєреті", „Вальпурґієва ніч" та ін.

У сімнадцятирічному віці Рома з матір'ю змушені еміґрувати до Відня. 1944 рік – війна, розруха, страшні випробування. У найдорожчих спогадах залишаються мелодії дитячих літ, щирі молитви дідуся священика, коханий Львів і самотня татова могила, якого раптово забрала недуга...

Здібна дівчина з відзначенням закінчує Музичну академію (хореографічний відділ) у Відні. Далі як прима-балерина виступає у театрах Австрії (Інсбрук, Зальцбурґ), разом з мамою-акомпаніятором у складі концертної трупи дає багато концертів у містах Австрії та Швайцарії.

По переїзді на американський континент Рома виступає як солістка в Роял-Балеті у Вініпегу, а потім працює як хореограф у Монреалі. Постійно збагачує концертний репертуар новими власними танцями. Через кілька років з оригінальною програмою „Танці і характери України" виїжджає у концертне турне до всіх більш культурних центрів Канади, Північної і Центральної Америки. Незамінним товаришем і акомпаніятором у всіх її подорожах була її мама, Іванна Прийма. Протягом п'яти років вони обидві концертують по Европі, виступають в Лондоні, Парижу, Римі, Мадриді, Мюнхені, Відні, Женеві, Цюріху, Атенах і знову – в найбільших містах Америки.

З великим признанням висловлюються про Рому Прийму знані мистецтвознавці, критики – як про українську артистку високої кляси, що надзвичайно вміло у своєму індивідуальному танці об'єднує клясичний вишкіл з українським фолкльором. Завжди продуманий і вишуканий стиль костюмів та декорацій, які Рома власноручно плянувала, також свідчать про її безмежну фантазію та ерудицію. Леґендарними стали танці „Ікона", „Чайка", „Русалка", „Жниця", „Жахи війни", „Відьма", „Обливаний понеділок" чи „Верховина".

У 1964 році Рома Прийма бере шлюб з оперним співаком Юрієм Богачевським. З часом щасливе подружнє життя доповнюється радістю народження донечки Ані, а пізніше сином, Борисом.

Всепереможна любов до танцю, глибока обізнаність зі світовими „школами" і стилями танцювального мистецтва, дванадцятирічний досвід яскравої артистичної діяльности підвели Рому Прийму до серйозних роздумів про майбутнє українського танцю. Маючи все життя чудових вчителів, будучи завжди старанною ученицею, вона прагнула ділитися з іншими своїми уміннями і тим самим множити красу, радість, пробуджену танцем і ритмами.

У 1963 році Рома Прийма-Богачевська створює власну школу балету та українських народних танців у Йонкерсі, Ню-Йорку, Нюарку. Цілими родинами приводили найменшеньких до балетної школи уславленої танцюристки. Рома вірила в себе, мала добре продуману систему навчально-виховної праці з дітьми різних вікових груп.

В цій праці природно поєдналися талановитий педагог, зацікавлені батьки і щасливі дітки. А тому, що в основі лежала любов до мистецтва, до дітей, до України, то ця діяльність дала чудові результати.

Протягом чотирьох років існування Балетна школа Роми Прийми- Богачевської створила дві великі балетні вистави – казки „Попелюшка" та „Квіт папороті". Їх захоплено сприйняли у престижних залях Ню-Йорку, Нюарку, Вашінґтону, Ню-Джерзі та на українських фестивалях.

Прекрасні балетні твори, підготовлені хореографом для дітей своєї школи, чарівна музика композитора Ігоря Соневицького принесли не тільки велику естетичну насолоду глядачам, але й відкрили багато імен обдарованих українських дітей. А скільки чудових відгуків отримали вишукані декорації мистців Володимира Бачинського, Тараса Гірняка, реквізити Оленки Богачевської. В обидвох виставах музичний супровід

(Закінчення на стор. 19)

В пам'ять Роми...

(Закінчення зі стор. 18)

здійснював піяніст Олег Левицький і робив це витончено, легко, у повній гармонії з балетом.

Наступним творчим етапом був балет „Пер Ґінт". Це хореографічна версія, оперта на чарівну музику Е. Ґріґа. Чудовий захоплюючий сюжет полонив роботою і учасників, і організаторів. І знову – блискучий результат.

Щоразу зростала кількість дітей, котрі бажали вчатися у школі Роми Прийми-Богачевської, відкривалися нові гуртки – у Лонґ-Айленді, Олбані. З лекціями про мистецтво українського танцю їздила артистка-педагог до Чикаґо, до Вініпеґу, Едмонтону (Канада) і навіть до Бразилії. Школа набувала глибшого змісту. Крім науки танців, учні тут мали чудове українське середовище, де формувалась культура товариського спілкування, відбувався процес пізнання традицій і звичаїв нашого народу.

З часом великого признання набувають своєрідні курси українських танців, які пані Рома вела на оселі „Верховина", потім – на Союзівці.

Особливе місце у діяльності Роми Прийми Богачевської було відведено ансамблеві „Сизокрилі". Стільки ж радости і задоволення отримала вона від їх крилатого зростання. Ансамбль створено у 1978 році в Ню-Йорку. Його членами стали учні з різних шкіл, що згуртувались у цей гарний колектив. Це були переважно студенти і молоді спеціялісти різних професій віком від 15 до 28 років. Суботами з'їжджалися вони на репетиції з різних міст американського Сходу.

У репертуарі „Сизокрилих" – чисельні народні танці, стилізовані балети та тематичні танці: „Боротьба за волю", „Хрещення України", „Сюїта Івасюка", „Чорнобильська трагедія". На рахунку ансамблю багато концертів у різних містах Америки, Канади, участь у ювілейних концертах, святах, академіях. Танцювальні композиції „Сизокрилих" на фестивалях (традиційних українських і слов'янських) є окрасою усіх програм. Щоліта свій тритижневий інтенсивний курс навчання і професійного вишколу на оселі „Верховина" закінчували неперевершеним виступом на липневому фестивалі.

Творчою вершиною своєї педагогічної праці вважала Рома Прийма- Богачевська поїздку „Сизокрилих" на Україну у 1992 році. Збулася заповітна мрія її життя. На поклін Україні привезла своїх сорок вишколених орлят – наймиліших учнів, а також доньку Аню та сина Бориса. Концерти „Сизокрилих" у Львові, Києві, Харкові, Івано-Франківську, Калуші були справді тріюмфальними. Але для неї самої найпам'ятнішим був виступ учнів на її рідній сцені Львівського Оперного театру.

Слова подяки і благословення від Митрополита Володимира Стернюка, довготривалі оплески і овації земляків – все вона згадувала як найсвятіші хвилини в житті.

Добрий підсумок цієї концертної подорожі по Україні зробила газета „Свобода" за 22 вересня 1992 року устами Христини Пеленської: „Виступ у Києві треба вважати великим успіхом як для танцюристів, так і для їхнього керівника – Роми Прийми-Богачевської. Адже вона представила Україні інший вид танцю, окреслюваний на Заході інтерпретативним, і це треба вважати її внеском в українську культуру".

На видноколі різноликого американського континенту погасла ще одна українська зірка – Рома Прийма-Богачевська, котра відійшла від нас в травні 2004 року. Її творчість золотими літерами впишеться у скарбницю танцювального мистецтва України. І найбільша велич її не в тому, що сама сяяла поміж нас, а в тому, що своєю невтомною працею засвічувала серця інших, прилучаючи до краси.

Назавжди залишиться у світлій пам'яті своїх майже тисячу учнів із трьох поколінь українців. Назавжди залишиться у пам'яті вдячних батьків. Довічно – у пам'яті творчих колеґ – музикантів, художників, з якими творила, і зокрема в серці Лідії Крушельницької, з якою провели десятки незабутніх років спільної праці у театрі-студії Мистецького слова.

Всередині липня замаєна Верховинська оселя в Ґлен Спей знову вітала численних гостей фестивалю 2004 року, який був присвячений світлій пам'яті Роми Прийми Богачевської. На сцені, як завжди, творили вогненне танцювальне мереживо її учні.

Опівночі всі учасники танців стали на коліна зі свічками в руках, схилили юні голови перед вічною пам'яттю найдостойнішої із вчителів... Піднялися з місць глядачі і теж пом'янули її в мовчанні й зажурі...

Святослава Ґой-Стром

Фото РПБ: архів родини Богачевських

За подальшими інформаціями про прийняття 12 вересня можна зате-лефонувати до Українського Інституту Америки: (212) 288-8660.

Хліб та сіль від „Сизокрилих".

Танцює ансамбль „Сизокрилі", виплеканий Ромою Приймою Богачевською *Фото: Джон Марин*

ДО 13-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Україна подолає будь-які перепони

Ми, українська громада Америки, довгими роками мріяли про незалежність та волю України. Після здійснення цієї мрії у 1991 році, наша громада допомагає Україні відновити демократію і відбудувати економіку, перевести її на ринкові рейки. Ми продовжуємо активно працювати, щоб досягти мрії багатьох поколінь наших предків і залишити нашим дітям Україну як заможну, стабільну, демократичну, европейську державу. Від часу відновлення незалежности, Україна пройшла великий шлях у цьому напрямі, але залишилося багато проблем, які потребують вирішення.

Ми, українська американська громада, занепокоєні нещодавньою зміною політичного курсу України на зближення з Росією, що проявилася у зміні Воєнної доктрини України та активізації процесів творення Єдиного економічного простору (ЄЕП) між Україною, Росією, Білоруссю та Казахстаном. Перехід трубопроводу „Одеса-Броди" під контролю Росії посилить енергетичну залежність України від північного сусіда замість того, щоб позбутися від неї. Застереження російського президента В. Путіна проти „західніх агентів", які, мовляв, „заважають" творенню ЄЕП, дуже подібні до Переяславської угоди 1654 року.

Президентські вибори цього року мають велике значення для вирішення як зовнішніх, так і внутрішніх проблем України. Проведення виборів у демократичний та чесний спосіб забезпечить, що Україна прямуватиме на шляху до демократії. У противному випадку можливе повторення білоруського варіянту. Европейська спільнота, як рівно ж і США, не повинні допустити до цього. Стабільна, демократична Україна є гарантом миру та стабільности у Центральній Европі.

У 13-ту річницю незалежности України, Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) щиро вітає українську громаду США та закликає достойно відзначити це свято. Попереду ще багато праці, але немає жодних сумнівів, що Україна буде рівноправним членом евро-атлантичної спільноти. Закликаємо нашу громаду брати активну участь у громадсько-політичному житті США та України. Допоможімо нашим братам і сестрам поза межами України проголосувати за свого обранця на пост провідника держави. З вашою допомогою, Україна подолає будь-які перепони і побудує демократичну, правову, заможну Державу!

Слава Україні!

За Крайову Екзекутиву УККА:
Михайло Савків, мол.,
президент
Марійка Дупляк,
екзекутивний секретар

Україна ставатиме усе сильнішою

Кожного року 24 серпня українці та їхні приятелі по всьому світі відзначають довгоочікувану та тяжко здобуту незалежність своєї Батьківщини.

Світовий Конґрес Українців також робить підсумки досягнень України за останній рік і успіхів українців, як в Україні, так і поза її межами. Цей рік належить Віталієві Кличку та Руслані – найуспішнішим українцям! Без сумніву, цей рік був для них кращим, ніж для деяких політиків.

Україна вже четвертий рік підряд має економічне зростання і ще раз підтвердила свій потенціял за більшістю стандартів. Американсько-українські взаємини значно покращали, відколи Україна приєдналася до миротворчої діяльности в Іраку. Також европейсько-українські взаємини покращали, відколи президент Европейського союзу Р. Проді переглянув свої твердження, що Україна ніколи не вступить до ЕС.

На жаль, Україна зробила крок в протилежному напрямку, вступивши в мало важливий (сподіваємося) економічний союз з Росією. Також світове співтовариство було здивоване відзначенням 350-річчя Переяславської Ради саме тоді, коли українська діяспора вшановувала пам'ять жертв Голодомору 1932-33 років. Декілька держав прийняли резолюції про засудження Голодомору.

Українські громади за кордоном зростають, розвиваються і набирають вагомости. Населення України зменшилося, але Україна отримала з цього свого роду користь – приплив капіталу шляхом заробітків за кордоном. Підсумовуючи, можна сказати, що тринадцятий рік незалежности був неоднозначний, однак сповнений більших надій, ніж всі попередні роки.

Наша віра в український народ була непохитною у набагато важчі періоди минулих століть, і це дозволило нам перемогти. Нам слід радіти здобуткам минулого року і не втрачати надії через невдачі.

Україна ставатиме усе сильнішою. Посвятім себе добрим справам, щоб сонце незалежности справді світило над українською землею.

Вітаємо всіх українців світу з 13-ою річницею Незалежности України і зичимо усім добробуту.

За Світовий Конґрес Українців:
Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар

НОВІ ВИДАННЯ

А. Зленко. „Дипломатія і політика"

Микола Галів

Під такою назвою з'явилась наприкінці 2003 р. цікава й унікальна праця першого міністра закордонних справ України Анатолія Зленка. Крім згаданої назви, вона має ще підзаголовок – „Україна в процесі динамічних геополітичних змін". Це своєрідна історія державотворення України. Незаперечні факти свідчать, в яких складних умовах поставала незалежна українська держава. Треба було доводити, що ми – не Росія, а окрема нація – зпонад 50 мільйонами населення, зі своєю культурою й історією.

У передмові професор Володимир Василенко стверджує об'єктивний характер книжки і підкреслює, що А. Зленкові, як міністрові закордонних справ, доводилось пробивати перші льоди на дипломатичному шляху незалежної української держави.

Відомо, що Україна не мала державної традиції. Це надзвичайно важливий чинник, якого ми недоцінювали. України ніхто не знав. Одиноким віконечком, що існує така країна, була ООН.

Пригадаймо початки української держави, наших президентів Вашінгтон приймав задніми дверима. Перед Україною ставились вимоги передати ядерну зброю до Росії і залишитись без'ядерною державою, щойно тоді, може, її визнають незалежною державою. Водночас російські дипломатичні кола переконували дипломатичний світ: мовляв, не сприймайте серйозно новопосталу державу Україну, бо це явище коротко нетривале і до пів року вона перестане існувати. Це згадує у своїй праці А. Зленко. В таких обставинах діяти не було легко. Україна починала незалежність навіть не з нульової, а з мінусової позиції.

Брак державної традиції і потрібного досвіду, як підкреслює А. Зленко, дуже дався взнаки. Постання Української держави у 1918–20-ті роки було тільки проблиском, але, на жаль, не було зроблено потрібних висновків. Україна проголосила незалежність, але не зуміла її втримати і утвердити. Найближчі сусіди були нашими ворогами. Зрозуміло, встоятись не було сили.

А. Зленко підкреслює у своїй праці людський фактор: скільки знайшлося людей з дипломатичною освітою і потрібним досвідом? Дуже мало. Москва не бажала підтримати авторитет української дипломатії. Українських дипломатів не вистачало, а вимоги були великі. Ішлося про професійні кадри. На багатьох важливих місцях залишилась та сама комуністична номеклятура. Але чи була альтернатива? На жаль, не було. Ця сама комуністична номеклятура проголошувала незалежність України.

Треба також пригадати наше розуміння незалежности України. Чи ми до неї готові? Чи не думали, що досить проголосити незалежну Україну, піднести синьо-жовтий прапор та Володимирів тризуб – і всі справи будуть вирішені? Так не сталося, бо державотворення – це набагато складніший процес. І книжка А. Зленка допомагає зрозуміти це.

У 1990 році ще за радянського часу, А. Зленко став міністром закордонних справ УРСР. Його одна з перших поїздок була до Ню-Йорку. Тоді вперше А. Зленко зустрівся, в супроводі Генадія Удовенка та інших українських дипломатів, з українцями США, серед яких були Марія Клячко, Ева Піддубчишин, о. Патрикій Пащак, Євген Стахів, Степан і Роман Процики, Мирослав Прокоп, Роман Воронка, Тарас Гунчак, Богдан Певний й інші. Автор цих рядків був господарем. Це був час непередбачених подій у Совєтському Союзі, який намагався стати економічно-комуністичною державою з гуманним обличчям. Виступ А. Зленка був виважений, без емоцій, з доброзичливою увагою до української діяспори, хоч у той час зустрічі представників УРСР з нами не були популярними. Він наголосив, що у своїй праці буде спиратись на традиції УНР і міністра закордонних справ Дмитра Дорошенка.

А. Зленко дає дуже точну характеристику народження нової Европи: „У свідомості німців, французів, британців та інших представників Старого Світу нова европейська сім'я завершувалася на кордоні з СРСР (за винятком балтійських республікк, знайомих Европі ще з тих часів, коли вони були незалежними державами). України, як окремої держави, в їхній свідомості не існувало... Позинен був минути не один рік, поки ми, українці, зрозуміли, що в очах західньоевропейських країн Україна і її східньоевропейські сусіди – це визначально дві принципово різні категорії держав". Картина невесела.

А. Зленко неодноразово підкреслює, як треба було щоденною працею доводити у дипломатичному світі свою „европейськість", коли наші сусіди, що були також у сфері совєтських впливів, як от балтійські держави, Польща, Чехія й інші, не мали потреби це доводити. А. Зленко пише, що від самого початку його бажанням було спрямування на Захід, до НАТО і Европейського союзу. На жаль, цього не можна було зробити у першій половині 1990-их років, бо це було б „самовбивчим з точки зору відносин з Росією, від якої ми тотально залежали". Це істотне ствердження. Дехто

(Закінчення на стор. 25)

ДО 13-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

І. Зінченко – співець незалежної України

У моєму рідному місті Бориславі усі знають і поважають поета Івана Зінченка. Народився він 20 березня 1916 року в с. Роботівці Запорізької области. Його предки – запорізькі козаки. Пройшов крізь Голодомор, пекло війни, полон, тортури сталінських таборів. Та не скам'яніла його душа, бо на своїй хресній дорозі написав повість „Смарагд", віршований роман „Волі брат" (про гетьмана П. Сагайдачного), п'ятнадцять поем і багато віршів, на основі яких композитори України створили понад 20 пісень, і серед них – „Журавку", яка визнана найкращою піснею 1982 року в Україні.

Відомий журналіст Владислав Журавський писав про нього: „Поезія Івана Зінченка – це крик пораненого серця, це велика духовність, це Великодній дзвін, що розбуджує сонних, дає прозріння незрячим, очищає душі від скверни, заставляє яничар зрозуміти, що вони є люди, а не раби комуністичних догм. Тому з повним правом зміг сказати поет в день свого 80-річчя:

Стоїть на вітрах горобина,
Де гомони чорних заграв –
Щоб вічно жила Україна,
Я серце на розстріл віддав!

Іван Зінченко – поет справжній, поетичні образи його виткані з народного мелосу, з глибинного світовідчуття і світобачення, тому вони такі прості і в той час мелодійні, такі багаті на епітети і метафори, як народна пісня. Такі ж вічні, як і багатостраждальний наш народ!"

У поезіях Івана Зінченка голосно озвалися історичні події національно-визвольних воєн. Його творчість – це літопис душі, яка гостро реаґує на добро і зло нашого буття. Пропоную до свята України кілька творів Івана Зінченка.

Ольга Марин,
Парсипані, Н. Дж.

Моя поезія – це крик душі,
Сльоза пораненої птиці,
Надій високих гострі лемеші
І мудрість отчої криниці.
Вона не крутить кривдам жорна,
Не осідла ординцю скакуна –
Вона, як та бджола невтомна,
І милосердна вся до дна.

20.03.1946 р.

Де копита й мечі людолова
Покалічили храмів красу –
Животворне дав Бог мені слово
І це Слово я людям несу,
Крізь негоди, мов Божу ікону:
У нім мудрість небес і добра,
У нім віщі духовності дзвони
Й волелюбна
безсмертність Дніпра.

20.05.1946 р.

На морозі тріскались долоні

На морозі тріскались долоні,
А раби вже падали із ніг.
Чом же сльози чисті і солоні
Всіх рабів збагнути світ не зміг?!
Чом не вийшла Доля на дорогу,
Розгойдавши думами Десну,
Як раби молились ревно Богу,
А весна прокинулась від сну?
До криниць бездонних серед ночі,
Дніпре, чуєш, птахом полечу:
Там знайду я Істину пророчу
І води нап'юся досхочу.
Скаже серце: „Водо, гей цілюща,
Що в тобі заховано на дні:
Може, пісня Волі невмируща,
Чи криві мечі орди страшні?"
А душа вбирає час жадливо,
Січ до себе кличе крізь літа –
Там, де дума викинута із дива,
Жде нас Воля вічна і свята.

26.01 1950 р., Табір „Н"

Монолог в'язня

День згаса... А чорні хмари
Облягають навкруги.
Хвилі моря, мов примари,
Грізно б'ються в береги.
Одчиніть, кати, в'язницю,
Дайте бачить сяйво дня
І русяву чарівницю,
Й буйногривого коня.
Дайте ви мені по полю
Проскакати на коні.
Дайте знов Дніпро і Волю
Хоч побачити мені!

Яничарам

Чому зреклися ви своєї мови
Не десь, а на Тарасовій землі?
Невже солодкі вам оті окови,
Які кують Нерони у Кремлі?!
Чому в гаю ви зрадили калину,
Що колисала долю під вікном?
Чому Дніпро і Матір-Україну
Ви не лікуєте святим Добром?
Чому козацьку славу невмирущу
І Волі Дух і всю степів красу –
На берегах Дніпра і там, де пуща,
Ви продали катам за ковбасу?
Козацьку землю, виболену снами,
Не зрадив серцем я на чужині,
Де зла тайга, закурена снігами,
Була в ті дні вовчицею мені.
Сніги, сніги... І п'яний запах хвої,
А за Байкалом – скрізь концтабори.
Сім днів багнетом гнали нас конвої
За сто світів до Мертвої гори.
Мороз калічив „зекам" ноги, плечі,
Як кам'яніли птахи на льоту!
Знедолені і гнані крізь хуртечі –
Зубами гризли вічну мерзлоту.
Вони несли свій хрест за перевали,
А тишу криком різали орли,
Де нам роти багнетом затуляли,
Щоб ми рабами вічними були.
Я добував алмази для Тирана
І помирав над берегом крутим.
Від кривд пекла у серці чорна рана,
Та я в душі не був рабом німим.
Людських терпінь ріка текла в Руїни
На гострих лезах віхол і вітрів.
А я дивився болем України
За грань життя,
що вийшло з берегів.
Де дуб росте на березі озерця,
А бездуховність вийшла за межу –
Під Великодні дзвони кров'ю серця
Лукавим яничарам я скажу:
„Якщо в козацьку плюнете криницю,
Моя душа з якої воду п'є –
Нехай уб'є вас чорна блискавиця,
А імена хай безвість проковтне!"

Пародії і лірика вчителя Анатолія Горбівненка

А. Горбівненко

Анатолій Горбівненко народився 1953 року в селі Білозір'ї на Черкащині, закінчив Дніпропетровський державний університет та факультет з психології в системі освіти Українського державного університету ім. Драгоманова. Автор збірок „Парнаські будні", „Добрий день" та книги віршів для дітей „Кораблик". Живе і працює в м. Смілі. Подаємо кілька його творів з нової збірки „Покотьоло", надісланої до „Свободи".

Солов'ї – безпартійні

Ошукала природу лукава весна –
Віддалася на милість вітренко-морозам.
До якої ж із партій пристала вона?
Чи забаглося вимінять сани на воза?
Чорноротеє птаство злітається знов:
У комісій постійних наради постійні.
І лише солов'ї оспівують любов.
Солов'ї нам не зрадять – вони безпартійні.

Монолог українського коня

Вкраїно, як тяжко тягнути тебе:
Ліворуч, праворуч – багно.
А правлять лиш партії Цоб і Цабе,
І жодної партії Но.

Заробітчани на чужині

У Польщі ніч. По-польськи щека пес,
Мордатий місяць плута до Варшави.
Усі хропуть, хто з ковдрою, хто без,
А я себе вколисую віршами.
Читаю. Потім думаю: ану,
Чи зраджу українську бадилину,
Коли я пива польського хильну
Та умермелю польську картоплину?
З одного боку, все воно чуже.
А я ж то свій! (Туди його в коліно!)
Хто їсть чуже – той рідне береже.
Я підкріплюсь – подужча Україна...
Мордатий місяць променем хмільним
Ліг на Варшаву, наче на солому.
І українські сни, немов штани,
Рвав польський пес
і гнав мене додому.

Літературні пародії циклю „Баняк березової каші"

Щоб квітла нива поетична

Хіба вам, тітко, ломом гупать
У день космічної доби?

Микола Томенко

Ви Гупаленки, ми Томенки,
Тому і ділим працю ми:
Вам – гупать ломом потихеньку,
А нам – писать книжок томи.
Коли вже надривати пупа,
То до звитяжного кінця:
Хіба ж вам, тітко, ломом гупать?
– Вам більше молот до лиця!
Чи день, чи ніч – доба космічна
Уперто кидає зі шпальт.
„Щоб квітла нива поетична,
Тітки, роздовбуйте асфальт!".

Приворот-цибуля

Ти шукав у мені неземне?
Тяжко буть на землі неземною.
Розчарований, тихо минеш:
Не такою явив... не такою.

Валентина Коваленко

Він шукав десь у небі мене,
Я ж стояла в городі з сапою –
Доглядала бадилля рясне –
Тяжко буть на землі неземною.
Він у зіллі, мов кіт, шарудів.
Бачу: скис, розчаровані очі...
Запросила я котика в дім:
„Відпочинь.
Може, їстоньки хочеш?"
Борщ побачив – розцвів на виду.
Ще не відав мене отакої.
Цибулину гризнув молоду –
Прослъозивсь...
од любові палкої.

Сама собі Муза

Поетам всіх віків була потрібна Муза.
А жінці хто потрібен, якщо вона поет?

Ліна Костенко

Поетам всіх віків була потрібна Муза:
Чи аркуша подати, а чи вина ковток.
А як, приміром, я в поезії загрузла,
Тоді нехай до мене приходить Муз? Чи хто?
То добре, як мені, з духовної потреби,
Заявиться доречно кремезно-дужий Муз.
А як же буть, коли придиба сухоребрий?
Чи вкотиться огрядний –
із пузом, як гарбуз?
І що тоді робить? Яка із нього втіха?
Зашмуляна сорочка, ще й борода руда.
Хіба він надихне?
При ньому ж нічим дихать!
Напевно, на Парнасі пегасів догляда.
Кому воно оте – створіння петельгузе?
Пери йому сорочку, то наліпи котлет...
Закраще буду я сама для себе Муза.
Бо все ж таки я – класик, я – Поет!

Збився з курсу

– Ач, як хропе!
Ану вставай, приблудо!–
Стягнула жінка ковдру. (Очі злі)
– Чому тебе уздріли вчора люди
Під вечір у сусідньому селі!?
Ти, може, там надибав молодицю?..
Сердега очі тре: „Та ні, повір,
То я додому йшов по залізниці,
А хтось, дурило, стрілку перевів".

* * *

Осінь чужоного відходила
По своєму рідному багні,
А зимі не затишно. Й мені,
Ніби пташині, холодно у крила.
Миколай чалапа пелехатий:
Латана торбина на плечі –
Чи дарунки, чи свої харчі?
Чи просити ходить, чи давати?
Запрошу сердешного до хати,
Пригощу, спитаю: хто є ти?
Чи ж отой, що мав до нас прийти,
А чи нам на іншого чекати?

Життя мистця, що прикрашає світ

Леонід Лиман (1927-2003)

Живемо ми здебільшого в поволоці буденщини і зчаста лише заднім числом завважуємо, що судиться ж нам, бува, перестріти щось непересічне, а ми вчасно так і не встигаємо усвідомлювати це. З другого боку – як воно не соромно, але, можливо, так і має бути, – бо, живучи в лещатах елементарного виживацтва, хіба так легко перейматись тим, що підноситься до високолетної духовности? Не певен, чи легше говорити про таку особистість, якщо ніколи віч-на-віч не стикався з нею, а тільки за посередництвом слова писаного, а більше друкованого, та ще й переважно на пожовклому від давности папері. Але ще важче, бо доводиться тепер переводити цю розповідь на минулий час, оскільки письменник Леонід Лиман – про якого тут річ, – відійшов уже у вічність.

Хоча, як це не дивно, до вічности він, Лиман, переходив уже давно і послідовно. Правда, друкувався він навіть і в останні роки – зрідка чимось поетичним, деколи й прозаїчно-публіцистичним, а то й мемуарами з-понад піввікової давнини. І не раз обіцяв, що ось-ось ознайомить з більшим фраґментом про українське літературне життя перших після Другої світової війни років у Західній Німеччині, чи й таки згадував окремі епізоди та деталі про котрусь літературно-причетну особистість тих літ. Тобто жив він уже, можна сказати, в позачассі, як людина поважного віку (Лиман 1922 року народження), перейнята не тільки болями сучасности, а й чимдалі більшою мірою – що цілком природно – пам'яттю про минувшину.

Минувшина та з середини XX сторіччя, однак, відносна: хоч і пройдений це етап історії, але ще не осмислений як слід і багатьма животрепетними аспектами перехресний з ... теперішністю. Власне, це частина нашої недавньої дійсности, щодо якої ми й досі на стадії першознайомства, дарма що день у день більше доступних джерел і свідчень про неї.

До цієї української „недавности" належить і поезія Леоніда Лимана – в основному з 40-50-их років минулого сторіччя, прозова „Повість про Харків" з тієї ж часової смуги і ще низка іншожанрових творів (оповідання, літературознавчі статті й дослідження, рецензії, спогади тощо).

Уродженець автохтонно-української Полтавщини, Леонід змалку спізнав, що таке великий Голод і великий терор на рівні антинаціонального геноциду – термін, якого ще й тепер дехто остерігається в Україні й поза нею. Підлітком він ледве не стає безпритульником, коли батька-священика розстріляли більшовики, а мати від неймовірних переживань наклала на себе руки – синові ж передалося у спадок тавро „антисоціяльного елементу" (завдяки чому хлопець уник мобілізації до армії на початку війни), ще у шкільні роки й навчаючись у 1939–41 роках у Харківському вчительському інституті, він почав писати вірші і навіть друкувався – звісно, дотримуючись накинутих згори соцреалістичних стереотипів. Але ці стереотипи не завадили йому вже при першій можливості заявити про себе справжнього, як лірично-щемкого поета, восьмирядковим віршем „Україні" (опублікованим у Харкові в 1945 році й підписаним псевдонімом „Лиман", який став повічним його прізвищем):

Будуть весни, акації, квіти,
Ще багато складеться пісень.
Хай тобі тільки щастя приносить
Кожний сонцем осяяний день.
Хай простори твої голубіють,
Колосяться зелені поля...
Найбагатшою в світі хай стане
Невмирущої сили земля.

Вірш, дещо дивно просвітлений, як на добу розбуяння апокаліптичного конфлікту нацистського й більшовицького тоталітарних монстрів, який ще не знати чим мав скінчитись, – проте стилем органічно Лиманів! Поетична творчість його була стримана в емоційних проявах і клясично ясна й витончена, хоч поставала вона з руїн та попелу світової війни, під гуркотом канонад або й у мирну пору в таборах „Ді-Пі" у Західній Німеччині. І залишалась ця поезія такою ж олюдненою і в роки проживання Лимана (з 1949 року) в Нью-Йорку – відкритою духовно і наближеною до читача аж на відстань душі. Напруга життя ніби входила вглиб слова, а точність занотованих деталей допомогала виразніше виявляти сутність вічного понад суєтністю буденного – адже „людині треба і сум, і горе також берегти", незважаючи на всі при-

(Закінчення на стор. 24)

Леонід Лиман

Як білі квіти, виростають дні
І відпливають, кинуті на воду.
Знов пригадати випало мені
Твою далеку нелукаву вроду.
Багато ще зустрінеться зневір,
І це життя поволі стане мітом.
І тільки скрізь, всьому наперекір,
Жіночість осени стоїть над світом.
Ти знов живеш у Харкові тепер
І мусиш знову гірко полюбити
Палац Труда і прапор есесер
І мертвого Держпрому сірі плити.
Затихли вже усі материки,
А ти готова стрінути негоду.
Та подивись: нам суджені вінки
Пливуть безладно, кинуті на воду.
1946 р.

* * *

Однакова романтика портів
Нью-Йорку, Севастополю, Бізерти...
Повсюди та ж неумолимість слів:
„Коли від'їхати – це трохи вмерти".
І погасають, як даремний міт,
Усі чуття, нікому непотрібні;
Нове життя і зовсім інший світ,
Як гостя, ждуть на заході чи півдні.
(Ще вчора нас безжурно пестив сміх,
Коли напала випадкова злива).
Хай буде так: на всіх шляхах своїх
Людина є по-своєму щаслива.
Вже в невідоме корабель несе
(Немов новонароджений тепер ти).
Усе залишено, забуто все
(Коли від'їхати – це трохи вмерти).
1952 р.

Перші українські книжки друкували в Дермані

Володимир Рожко

Село Дермань – одне з найдавніших і найбільших поселень історичної Волині. Тут з підземних джерел бере свій виток річка Устє (Дерманка), яка впадає у Горинь.

Перше письмове повідомлення про Дермань датується 1322 роком. В грамоті князя Любарта Гедеміновича вказано, що село як маєток дароване ним соборному храмові св. Івана Богослова в Луцьку. Десь в середині XV ст. князі Острозькі, нові власники Дермані, засновують тут замок-фортецю, оточену земляними валами з мурами і бійницями, перед якими були рови, наповнені водою. Цей замок в кінці XV ст. перетворено на монастир. На початку XVI ст. монастиреві св. Трійці в Дермані завдяки князям Острозьким належали села Дермань, Кунин, Коршів, Глинськ і половина Мізочика. 5 серпня 1602 року патріярх Олександрійський Мелетій благословив фундацію князя Костянтина Острозького на заснування тут спільножитньої обителі з більш змістовним чернечим життям. Ігуменом став видатний вчений, патріот Ісая Борискевич.

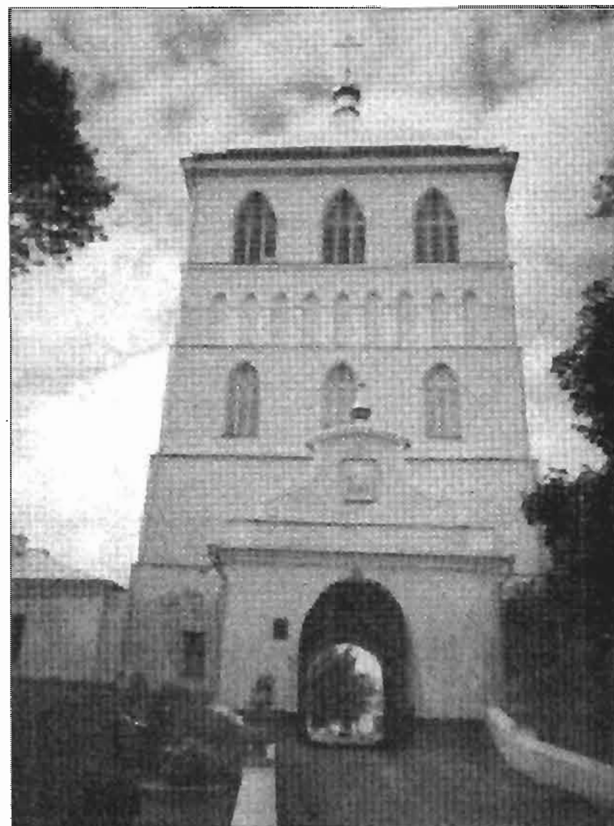
Про новий устрій чернечого життя в обителі свідчить запис до першодруку з Дерманської друкарні „Октоїх" 1604 року: „Монастир свій, названий Дермань, з усіма достатками відлучив, на киновію його фундував і інокам віддав, на згромадження до нього людей, богобойних і ченців святолюбивих в житті і вчених, яким то і друкарню придав, аби двояко і трояко пожиточними церкві і вірі святій були, єдиними молитвами своїми святими помагаючи, як солуняни апостолу Павлу, а інші життям святобливим приклад даючи тим, які хочуть спасатися, а досконалі наукою і письмом, а залаща друкуванням книг світячи всім, подобячись старим іконам, яких праці в письмі і по нинішній день явин, для которих хвалені суть".

З цього запису, зробленого рукою князя Костянтина Острозького, дізнаємось не тільки про новий зміст чернечого життя після реформування монастиря, а про й появу тут друкарні, яка дала святому українському православ'ю необхідні книги, а нашій культурі – неперевершені пам'ятки українського православного друкарства на Волині.

В 1602 році князь Костянтин Острозький переносить центр українського православного книгодрукування з Острога до Дерманського монастиря, ігуменом якого був Ісая Борискевич. Він зібрав навкло себе високоосвічених ченців та світських знавців перекладницької і друкарської справи і розпочав працю над виданням нових Богослужбових і полемічних книг, а управителем Дерманської друкарні став священик Дем'ян Наливайко. Це була третя друкарня, після Острога і Старокостянтинова, заснована князем Костянтином Острозьким. Була вона розміщена в чотириярусній вежі-дзвіниці монастиря, яка цілком надавалась для цієї справи. Очолив друкарню священик Дем'ян Наливайко, особистий духівник князя, біля якого згуртувались Кирило Лукаріс, Іов Борецький, Василь Суразький, Ісая Борискевич, Іов Княгиницький. Перебували тут Іван Вишенський, цісаревич Дмитрій та інші. Переклади книг робив священик Дем'ян Наливайко.

Першою виданою книгою був „Октоїх". Друк його розпочався 12 квітня 1603 року, а кінчився 12 вересня 1604 року. Передмову до книжки написано церковно-слов'янською і українською мовами, післямову підписав „Даміан недостойний пресвітер". Нижче того підпису зазначено ініціялами технічного друкаря „І. Ф.", але чиє ім'я стоїть за ними, невідомо, можливо, це син першодрукаря Івана Федорова. „Октоїх" надруковано на доброму папері, у дві фарби.

Під час друку „Октоїха" сталась сумна подія – помер син князя Костянтина – князь Олександер Острозький – надія українського православного народу. Про це в післямові Дем'яна Наливайка говориться: „В літо 1603-тє, місяці грудні 2 дня, представився благочестивий князь Олександер, воєвода, син благовірного князя Костянтина, і великий плач і сум батьку і рідним залишив, найбільше ж християнам, всі ж бо бачили в ньому допомогу і захист в бідах і гоніннях, що потрясають Христову церкву".

Вежа-дзвіниця, у якій містилася друкарня.

Окремим виданням Дерманської друкарні була книга „Лямент дому княжат Острозьких над земним з того світу ясноосвецоним княжатем Олександром Костянтиновичем княжатем Острозьким, воєводою волинським" (скорочено – „Лямент"). Надруковано її після 12 грудня 1603 року. Автором „Ляменту" був Дем'ян Наливайко. Вказана на титульному аркуші дата 2 грудня 1603 року – це не час видання, а день смерти Олександра Острозького. „Лямент" опубліковано імовірно 2 лютого 1604 року в

(Закінчення на стор. 27)

Життя...

(Закінчення зі стор. 23)

кращі, ти мусиш ощасливлювати кожну мить свого існування, щоб була „на всіх шляхах своїх людина... по всьому щаслива". Водночас остерігав поет і перед скоробіжним оптимізмом, бо, може, ще цілі покоління проживатимуть „без воскресінь і здійснення мети", і багатьом у невільному підрадянському Харкові доведеться „знову полюбити Палац Труда і прапор есесер", аж поки ген у котромусь там майбутньому часі „Україна прогримить могутньо, в віки піднісши непомеркий стяг".

Лиман, відтворений на безрік від батьківщини, жив таки з нею в серці й душі – жив безсмертною у вічності Україною – тією, що й сьогодні ще тільки сподівана на майбутнє: вічність Лиманова ніяк не вчорашницька, а щойно завтрашня.

Та ж тривка й пророча в часі вічність присутня і в „Повісті про Харків" – автобіографічним значною мірою і наче вмисно непомальований портретом харківського молодого покоління з передвоєння, носія пекучого терорного спадку 30-их років і сподівальника явно маловірного на близьке майбуття духовного просвітку.

Герої цієї повісти не просто переживають гостро критичну стягу в житті своєї батьківщини, а й прозрівають свідомістю до майбутнього суспільно-визвольницького чину, в якому братиме участь уся національна спільнота: „Націю від загибелі може оборонити не якась її кляса, а лише ціла нація". Хіба це не вічна істина, що з несподіваною (а насправді – прикро сподіваною) актуальністю звучить і для нас на початку XXI сторіччя?

Лиманові не раз випадало чути вельми схвальні відгуки на свою поезію та прозу, і то від високоавторитетних письменників і науковців – Євгена Маланюка, Володимира Державина, Юрія Шевельова, Юрія Лавріненка та інших, – які в ньому добачали навіть „певні риси геніяльности". Але ніяким побитом не можна було довгі роки спонукати його, щоб врешті-решт таки видався книжкою. Що ж – такий він був замкнутий у собі і „самовідсахнутий" він повновартісного виходу на люди...

Загалом Леонід Лиман – з породи диваків, що прикрашають світ. Зблизька це, можливо, і не так помітно, бо філософський погляд може затьмаритись житейською приземленістю фізичної істоти. Але з відстані буденність відступає вбік і видніше бачиться життєвий гін, що в ньому попри всі дивацтва особистости домінує вічність таланту, який таки не змарнував себе.

Таланту, якому поталанило хай навіть лише в останній свій земний рік побачити себе, втіленим у книжку „Пам'ять" – це вперше видане (завдяки сприянню нюйоркського УВАН), та ще й у столиці України, його „вибране. За яким, сподіваємось, з'явиться і повніше „зібране" з різних жанрів. Таж Лиман уже належить вічності – але й своїй не менш вічній батьківщині.

Ростислав Доценко

А. Зленко...

(Закінчення зі стор. 21)

може в цьому сумніватись, дехто переконаний, що Росія не може жити без України. Може, у далекому минулому так було, але не сьогодні. Також запитаймо себе, які були у перші роки незалежности, силово-мілітарні спроможності України? Невеликі.

Автор розповідає про цікаву, одну з перших, візиту української делеґації до Румунії, 28–29 листопада 1991 року, до якої входили А. Зленко, Антон Бутейко, Дмитро Павличко й інші. В дорозі до Букарешту у Чернівцях у поїзді перестрів їх Іван М. Гнатишин, керівник виконавчої влади Чернівецької области, подав вістку: „Румунський парламент підготував до нашого референдуму офіційну заяву, що не визнаватиме його результати в Північній Буковині, яка охарактеризована, як споконвічна румунська земля". Після короткої наради рішення було одноголосне – не їхати. На зупинці Вадул-Серет делеґація зійшла з поїзда і того ж дня літаком повернула до Києва. Далі А. Зленко пише: „Ми навіть не встигли поінформувати румунську сторону, і через кілька годин вранці на пероні Букарестського вокзалу нас зустріла зі всіма почестями глава румунського МЗС Адріан Нестасе. Поїзд прибув, але делеґації в ньому не було". Це був „перший дипломатичний демарш – прикрий, але, на мою думку, на сто відсотків виправданий".

У розділі „Українсько-російські лябіринти" автор вказує на цілу низку непорозумінь, починаючи від розподілу закордонного майна, яке перед тим було спільним, Кримом і Чорноморською фльотою кінчаючи. Це був твердий горіх. Росія не бажала змиритись з незалежністю України. Де тільки могла, там діяла проти України. Про це пересічний громадянин майже нічого не знає. Під тим оглядом автор згадує про виступ у Стокгольмі російського міністра Андрія Козирєва, який відверто говорив про наміри відновити союзні взаємини. На це зареагував А. Зленко, кажучи, що виступ Козирєва – це рецидив імперського мислення, але повернення до Союзу вже не буде. Україна свій вибір зробила і свою долю визначатиме самостійно.

Автор подає багато цікавих фактів і подій своєї піонерської праці. Хоч робить це дуже обережно, розважливо. Цікаві у праці А. Зленка окремі описи відомих у світовій політиці осіб. Серед них – Ганс-Дітріх Геншер, Папа Іван-Павло II, Кофі Анан, Жак Ширак, Р. Ніксон, Г. Кісінджер, Бил Клінтон, Альберт Ґор, Євген Примаков, Віктор Чорномирдін, Лєх Валенса, Збіґнєв Бжезінський і багато інших.

У праці згадується про ядерну зброю і про тиск на Україну з різних сторін, щоб цю зброю було віддано в Росію. Фактичний стан був такий, пише А. Зленко, що ключик до ядерної зброї лежав не у Києві, а в Москві, Україна не була спроможна у тих обставинах виявити опір. Все таки українська дипломатія старалась цю ситуацію, передання ядерної зброї, якось використати для української держави, одержати певні гарантії безпеки не тільки від Заходу, але щоб це також потвердила Росія. Отже, було прийнято принцип про непорушність існуючих кордонів України, включно з Кримом. Це вимагало великих зусиль, але було осягнено важливе запевнення.

До своєї праці А. Зленко також включив угоду українського, російського, білоруського і казахського президентів про створення Єдиного економічного простору. Він це питання розглядає в пляні лібералізації ринків і віднови зруйнованих економічних зв'язків з пострадянськими країнами. Правда, Росія бачить цю угоду в інших вимірах і вже плянує економічну експансію, але це не вдасться . Україна визначила свою оптимальну відстань від Росії і нічого нас не примусить переступити цю межу, – каже А. Зленко. Також він вважає, що було б великою помилкою бачити в Росії ворога, але слід будувати взаємини на рівноправній основі.

А. Зленко підкреслює, що взаємини між країнами повинні будуватись, як між порядними людьми. „Для Росії це означає почати поважати українську незалежність, змиритися з думкою, що ця незалежність – назавжди". Для України – це означає зрозуміти, що партнерство з Росією не може будуватися лише на тому арґументі, що „нам від неї нема куди подітися".

Не менше уваги автор присвятив українсько-польським стосункам. За багато років політичні інтереси України і Польщі збіглися. Сенат Польщі 27 липня 1990 року визнав декларацію про державний суверенітет України, а 2 грудня 1991 року Польща першою визнала незалежність України. А. Зленко підкреслює, що поляки перебували поза конкуренцією. Вже 4 січня 1992 року були нав'язані дипломатичні зв'язки, і польський консул Єжи Козакевич приїхав до Києва. Міністер А. Зленко каже, що ніколи перед тим і після йому так шампанське не смакувало, як у час зустрічі з польським консулом.

На закінчення варто зацитувати дуже істотне ствердження А. Зленка: „Гадаю, ніхто з серйозних політиків в Україні не має бажання зробити таке жертвоприношення і увійти в історію, як могильник української незалежности".

З праці випливає, що автор є глибокою, чесною і гуманною людиною. Успіхи А. Зленко завдячує своїй дружині Людмилі, яка мала велике зрозуміння і сприяла його праці. Без найменшого сумніву, А. Зленко здійснював свою працю чесно, гідно і залишив вагомий здобуток для наступного покоління дипломатів.

Перші...

(Закінчення зі стор. 24)

зв'язку з захороненням князя Олександра.

Наступною книгою Дерманської друкарні був „Лист Мелетія святішого патріярха Олександрійського до волебного єпископа Іпатія Потія". Книга побачила світ 6 лютого 1605 року. Цього листа ще 1599 року з грецької на українську мову переклав Іов Борецький, пізніший митрополит Київський. Передмову до „Листа" написав Дем'ян Наливайко.

На цих, відомих історичній науці, трьох друках, напевно, і скінчилась праця дерманських друкарів і з невідомих причин, як зазначає професор Іван Огієнко, князь Костянтин Острозький перевів її назад до Острога, десь в 1605 році. Історик Іван Каманин висловив думку, що Дерманську друкарню архімандрит Ісая Балабан за дозволом князя Януша Острозького продав до Києва. Князь Костянтин мав у своїх маєтках 20 монастирів і понад 600 храмів. В 1627-1633 рр. ігуменом Дерманського монастиря був автор відомої „Граматики" (1619) Мелетій Смотрицький, який в тім монастирі й похований.

Видатний український письменник Улас Самчук, уроженець Дермані, назвав її царицею сіл Волині. Дермань його часу була найбільшим сільським поселенням історичної Волині, зі сталим патріярхальним українським селянським життям. Славилась Дермань високою національною свідомістю у визвольних змаганнях за волю України 1942-1952 років.

Дермань другої половини 1940-их років - це кривава рана в серці України. Терор скосив найкращий цвіт села. Одні загинули в УПА, інші - в концтаборах і тюрмах більшовицької імперії, ще інші заповнили своїми тілами дерманські криниці - їх підступно вбили беріївські кати під виглядом бійців УПА. У 1946 році перейменували Дермань на Устенське.

Вперше прийшов я до цього села 24 червня 1996 року, щоб доторкнутись душею і розумом до її минулого і тогодення. Вразила краса навколишньої природи. Горбиста місцевість, білі хати у садах, велич монастирських будівель, місцеве кладовище з давньою каплицею св. Онуфрія, перенесеною сюди з гори Круча 1856 року.

Відтоді минуло сім років. У вересні минулого року я вирушив знову до Дермані, щоб зібрати дані про Дерманську друкарню 1602-1605 років. Нічний поїзд привіз мене до станції Здолбунів, а звідти, сказав би Улас Самчук, „рукою подати до Дермані". Насправді - не так. Після довгого чекання сідаю до автобуса, який їде до села через Верхів. Дорога немощена, з вибоїнами, крутизною. І от я в центрі Дермані. Мене цікавить монастир св. Троїці і його дзвіниця, в якій примістив 1602 року свою друкарню Дем'ян Наливайко.

Нині в монастирі - 30 черниць і послушниць. Правлять ченці з Межиріцького монастиря так званою церковнослов'янською мовою, з московською вимовою. Вони викинули з храму меморіяльну таблицю з барельєфом Мелетія Смотрицького (1572-1633), колишнього ігумена василіянського монастиря, письменника і полеміста.

Від монастиря моя дорога простелилась до парафіяльного храму св. Трійці (1810 р.), побудованого оо. Василіянами і захопленого московською імперською церквою в другій половині XIX ст. Йду до будинку, в якому далекого 1897 року народився Микола Хомичевський - Борис Тен. Батько його - священик, мати - вчителька. Він був настоятелем Софіївського собору в Києві, церкви св. Петра і Павла УАПЦ на Подолі, потім - концтабори і тюрми. Помер в Житомирі 1983 року. Його переклади з Гомера, Арістофана, Есхіла, Шілера, Гете, Міцкевича, Шекспіра будуть довго служити вдячному українському читачеві. На будинку - меморіяльна дошка: „В цьому будинку, в 1897 році, народився відомий український радянський поет і перекладач Борис Тен (Микола Хомичевський)". Як кажуть, коментарі тут зайві.

Неширокою мощеною вуличкою піднімаюсь до місцевого кладовища-пантеону, на якому серед могил височіє капличка св. Онуфрія, оригінальна пам'ятка волинської дерев'яної архітектури. Тут і могила дисидента Мілетія Лахмана, виключеного з Львівського університету в часи Л. Брежнєва за так званий „український буржуазний націоналізм" і повішеного в місцевому кар'єрі.

Храм св. Трійці в Дерманському монастирі.

Після оглядин приміщення Дерманської гімназії, центральний вхід до якої прикрашає меморіяльна дошка Уласа Самчука (тут він розпочинав свої перші шкільні студії), іду оглянути місце леґендарного Гай-Городка. На цьому історичному місці в роки будівництва соціялізму виросли колгоспні ферми. Під час їх будівництва виявлено фундаменти давніх кам'яних будівель, але їх засипали сміттям, а з тим засипали і нашу пам'ять.

Нині порожні будівлі руйнуються. У старовинній Дермані залишається усе менше від Самчукової „цариці сіл Волині".

СПОРТ

Тривають XXVIII...

(Закінчення зі стор. 1)

вич не вийшла до фіналу у стрільбі з пістолета на 25 метрів. У кваліфікаційних змаганнях вона посіла лише 33-те місце. Ще одна представниця України Юлія Коростильова показала 30-ий результат.

На 400-метрівці комплексом з результатом 4.34,83 Яна Клочкова свою суперницю – американку Кейтлін Сандено випередила всього на 12 сотих секунди. Яна отримала авто від офіційного автомобільного спонзора та грошову нагороду. 24-річний шабліст Владислав Третяк, названий так, до речі, на честь славетного гокейного воротаря, у бронзовому фіналі був сильніший від білоруса Дмитра Лапкіса – 15:11.

17 серпня Яна Клочкова у запливі на 200 метрів комплексним плаванням виборола другу золоту медалю і стала першою плавчинею, якій вдалося на двох Олімпіядах поспіль здобути дві золотих медалі на однакових відстанях. Результат українки – 2 хв. 11:14 сек. Президент України Л. Кучма підписав Указ про присвоєння звання „Герой України" Яні Клочковій за визначні заслуги перед Україною, піднесення авторитету держави на Олімпійських іграх-2004. 20-річний джудоїст з Івано-Франківська Роман Гонтюк став срібним призером Олімпіяди. Всі свої поєдинки на турнірі він виграв достроково.

На п'ятий день Олімпіяди українці перевершили досягнення Олімпіяди у Сіднеї за золотими нагородами, яких чотири роки тому мали лише три. Юрій Білоног 18 серпня переміг у штовханні кулі, а Наталія Скакун виграла змагання в важкій атлетиці у вазі до 63 кг. Українка з результатом 242.5 кг перемогла в олімпійському турнірі. Причому, Н. Скакун та білоруска Ганна Батюшко набрали однаковий результат за сумою в ривку та поштовху (242.5) кг, і долю золотої медалі визначило те, що українка виявилася легшою за білоруску на один кілограм і 29 грамів.

Ще на початку змагань боротьба за золото розгорнулася між представницями України та Білорусі. Першою серйозну заявку на перемогу зробила Ганна Батюшко, яка в третій спробі в ривку встановила новий світовий та олімпійський рекорд, піднявши штангу вагою в 115 кг. Результат українки був 107.5 кг. Утім, попереду були змагання в поштовху, де Н. Скакун є рекордсменкою світу. Г. Батюшко в поштовху в третій спробі бере вагу в 127.5 кг, взявши в сумі 242.5 кг. Наталія для розкачки бере вагу 125 кг., а друга спроба виявилася для українки „золотою". Додавши до свого попереднього результату ще 10 кг, українка встановила новий олімпійський рекорд і стала чемпіонкою ігор.

Юрій Білоног показав результат в останній спробі 21.16 метра. У фіналі українець випередив срібного медаліста Сіднея американця Адама Нільсена, що як і Ю. Білоног показав результат 21.16 метра. Утім в атлета з США була зарахована лише одна спроба, а всі інші – не дійсні. Результат Ю. Білонога 21,16 метра є його особистим рекордом. Чотири роки тому на Олімпіяді в Сіднеї Ю. Білоног фінішував на 5-му місці, а на першості світу в закритих приміщеннях в Будапешті був восьмим.

КИЇВ. Олімпійська делеґація України перед від'їздом до Атен.

Жіноча збірна України з ручного м'яча розпочала з перемоги олімпійський турнір. У своїй першій грі українки з рахунком 26:21 перемогли команду Китаю. Кращим бомбардиром у складі української команди стала Оксана Райхель, яка закинула 9 м'ячів. Свою наступну гру українки проведуть 19 серпня проти команди Бразилії.

Не всім пощастило в змаганнях. Одесит Віктор Макаров не пробився до фінальних змагань у стрільбі з пневматичного пістолета з 50-ти метрів. У жіночому фехтуванні українки завершили свій похід за медалями, коли у фехтуванні на шаблі Дарія Недашківська програла французженці Сесіль Арґілоас. Тетяна Бережна зі стрільби з лука у напруженій боротьбі програла американці Дженіфер Ніколс. Фінал зі стрільби з гвинтівки з 10 метрів теж був без українців: Артур Айвазян зайняв 22-ге місце, а Юрій Сухороков – 23-те. Геннадієві Білодідові не вистачило лише трохи, щоб ґарантувати собі бронзову медалю з джудо – в чвертьфіналі він програв чемпіонові світу корейцю Лі Вон Хіну. В разі виходу у півфінал українець автоматично отримав би бронзову нагороду.

На 18 серпня, коли „Свобода" була передана до друку, в активі збірної України було 5 золотих медалі, 1 срібна і 1 бронзова.

Л. Хм.

Неофіційний командний рахунок медалів

	Разом	Зол.	Сріб.	Бронз.
Китай –	18	10	6	2
США –	19	6	7	6
Австралія –	14	6	3	5
Японія –	9	6	2	1
Україна –	7	5	1	1
Росія –	12	2	5	5
Італія –	7	2	3	2
Франція –	8	2	2	4
Туреччина –	3	2	0	1
Греція –	3	2	0	1
Румунія –	3	2	0	1

Змагання, у яких здобули медалі делеґації США і України

Плавання

Чоловіки

Естафета 4x100 метрів, вільним стилем.
1. ПАР – 3:13.17 (світовий рекорд)
2. Голяндія – 3:14.36
3. США – 3:14.62

Естафета 4x200 метрів вільним стилем.
1. США – 7:07,33
2. Австралія – 7:07,46
3. Італія – 7:11,93

100 метрів, грудний.
1. Косуке Кітаджама (Японія) – 1:00,08
2. Брендан Гансен (США) – 1:00,25
3. Юґ Дюбоск (Франція) –1:00,88

100 метрів на спині
1. Аарон Пірсол (США) - 54.06
2. Маркус Роган (Австрія) - 54.35
3. Томомі Моріта (Японія) - 54.36

200 метрів вільним стилем.
1. Іан Торп (Австралія) – 1:44.71 (олімпійський рекорд)
2. Пітер В. ден Гугебанд (Голяндія) – 1:45.23
3. Майкл Фелпс (США) – 1:45.32

200 метрів метеликом
1. Майкл Фелпс (США) – 1:54,04 (олімпійський рекорд).
2. Такаши Ямамото (Японія) – 1:54,56
3. Стівен Пері (Великобританія) – 1:55,52.

400 метрів, комплексом.
1. Майкл Фелпс (США) – 4:8.26
2. Ерік Вендт (США) – 4:11.81
3. Ласло Чех (Угорщина) – 4:12.15

400 метрів, вільний стиль.
1. Іан Торп (Австралія) – 3:43.10
2. Грент Хекет (Австралія) – 3:43.36
3. Кліт Келер (США) – 3:44.11

Жінки

Естафета 4x100 метрів, вільний стиль
1. Австралія – 3:35.94
2. США – 3:36.39
3. Голяндія – 3:37.59

100 метрів на спині.
1. Наталі Куглін (США) – 1:00.37
2. Кірсті Ковентрі (Зімбабве) – 1:00.50
3. Лаура Манаду (Франція) – 1:00.88

Плавання. 100 метрів, грудний.
1. Лю Сюань (Китай) – 1:06:64
2. Генсон Брук (США) – 1:07:15
3. Лесейл Джонс (США) – 1:07:16

200 метрів комплексом
1. Яна Клочкова (Україна) – 2:11,14.
2. Аманда Берд (США) – 2:11,70
3. Крісті Ковентрі (Зімбабве) – 2:17,72

400 вільним стилем
1. Лаура Манаудоу (Франція) – 4:05.34
2. Отілія Онджейчак (Польща) – 4:05.84
3. Кетлін Сандено (США) – 4:06.19.

Плавання. 400 метрів, комплексом.
1. Яна Клочкова (Україна) – 4:34.83
2. Кейтлін Сандено (США) – 4:34.95
3. Джорджин Бордош (Арґентина) – 4:37.51

Дані станом на 18 серпня

Фехтування Шабля

Жінки

1. Маріель Загуніс (США)
2. Сюе Тан (Китай)
3. Сада Якобсон (США)

Чоловіки

1. Альдо Монтано (Італія)
2. Зольт Немчік (Угорщина)
3. Владислав Третяк (Україна)

Джудо

Чоловіки

Вага до 73 кг.
1. Лі Вон Хін (Південна Корея)
2. Віталій Макаров (Росія)
3. Леандро Гілейро (Бразилія)
3. Джеймс Педро (США)

Вага до 81 кг.
1. Іліас Іліадіс (Греція)
2. Роман Гонтюк (Україна)
3. Дмитро Носов (Росія)
3. Флавіо Канро (Бразилія)

Стрільба з пістолета 10 м. Фінал

1. Олена Костевич (Україна) - 483,3
2. Яніка Секаріч (Сербія і Чорногорія) - 483,3
3. Марія Гроздєва (Болгарія) - 482,3

Спортивна гімнастика Командні змагання

Чоловіки

1. Японія - 172.9
2. США - 172.3
3. Румунія - 171.8

Важка атлетика

Вага до 63 кг.

1. Наталя Скакун (Україна) - 242.5 кг (ривок - 107.5 кг, поштовх 135 кг)
2. Ганна Батюшко (Білорусь) - 242.5 кг (ривок - 115 кг, поштовх 127,5)
3. Тетяна Стукалєва (Білорусь) - 222,5 кг (ривок - 100 кг, поштовх 122,5).

Легка атлетика.

Штовхання ядра

Чоловіки

1. Юрій Білоног (Україна) - 21.16
2. Адам Нільсон (США) - 21.16
3. Хойахім Йонсен (Данія) - 21.07

Пожертви на розвиток спорту в Україні можна надсилати до УСЦАК на адресу: 680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106

Олімпійська мозаїка

В Атенах 15 серпня затриманий 23-річний данський спортсмен-олімпієць Ніклас-Девід Хольм, учасник змагань з вітрильного спорту, який був за кермом авта, від удару якого загинув 45-річний британський турист. Це сталося на шосе Посейдонос, відведеному для акредитованого на Олімпіяді транспорту. Данський спортсмен не намагався сховатися від поліції. Тест на вміст алькоголю в крові він пройшов успішно.

Чемпіон сіднейської Олімпіяди з бігу на 200 метрів Костас Кендеріс не братиме участь в Іграх. Про це він заявив після засідання дисциплінарної комісії МОК, де мав пояснити свою відсутність на допінг-тесті.

Чемпіонку світу у забігу на 100 метрів Торі Едвардз зі США 12 серпня було позбавлено права на участь у змаганнях на два роки після того, як її аналізи виявилися позитивними на один із заборонених стимуляторів. Т. Едвардз подала це рішення на апеляцію до базованого у Швайцарії Арбітражного спортивного суду. Вона наполягає, що таблетки глюкози їй приписав фізіотерапевт, який не знав, що вони містять заборонену речовину нікетамід. Еспанія також вилучила зі своєї олімпійської команди велосипедистку Жанет Пуігрос Міранду після того, як вона не пройшла антидопінговий тест.

Міжнародний олімпійський комітет (МОК) розпочав боротьбу за більшу кількість глядачів на іграх в Атенах. Організаторів турбує те, що порожні місця на стадіонах створюють погане враження. МОК не досягнув своєї мети продати 65 відсотків квитків до церемонії відкриття, проте сподівається, що телереклама допоможе заповнити стадіони. Останнім засобом було б роздавання квитків безкоштовно, як сталося на минулій Олімпіяді в Сіднеї.

Олімпійський талісман – це найпопулярніша фігурка всіх Олімпійських ігор, яка є плодом творчої національної уяви і втілення олімпійських цінностей. Першим офіційним талісманом визнано таксу Вальді, яка з'явилася на світ у 1972 р. на літній Олімпіяді в Мюнхені (відтоді на кожних Олімпійських іграх, зимових і літніх, був свій талісман, за винятком зимових ігор у Сапоро в 1972 р., де талісмана чомусь не було). Через чотири роки в Монреалі талісманом став традиційний житель канадських лісів – бобер, який одержав ім'я Амік. Символом московської Олімпіяди 1980 р., став ведмідь. У 1984 р. символом літньої Олімпіяди в Лос-Анджелесі стало смішне орля Сем. Талісманом ігор у Сеулі був тигр Годорі. Собачка Кобі – героїня популярної еспанської телепрограми – стала символом барселонської Олімпіяди.Загадкова істота на ім'я Ізі з'явилася на Олімпійських іграх в Атланті в 1996 році. Через чотири роки Ігри в Сіднеї представляли кукабура (австралійський зимородок-реготун), качконіс і єхидна. В Атенах на зміну тваринам прийшли ляльки з маленькими головами, грушовидним тільцем і товстими короткими ніжками – Фівос (він же Аполон) і його сестра Атена. Грецька громадськість спочатку сприйняла ці талісмани як образу. Але народові роз'яснили – талісмани були створені за зразком справжніх грецьких ляльок, що були знайдені при розкопках і відносяться до VII ст. до нашої ери. Оголошено Всесвітній конкурс на створення талісмана Олімпіяди 2008 р.

Переможці змагань зі стрільби з пістолета (зліва) Ясна Секаріч (Сербія і Чорногорія), Олена Костевич (Україна), Марія Гроздева (Болгарія). *Фото: МОК*

• ЗНАЙОМСТВА •

Мужчина лагідної вдачі познайомиться з жінкою віком до 65 років для серйозних відносин.

Тел.: (570) 325–9154

від 9:30 PM до 7:00 AM

• РОЗШУКИ •

Мазурак Степан Петрович, який проживає в Чикаго, розшукує вуйка **МАЗУРАКА ПЕТРА ОЛЕКСІЙОВИЧА**, уродженця села Виноград, Станиславівської обл., або його дітей **РИЧАРДА і БАРБАРУ**, які проживали в Ню-Йорку.

Телефонувати:

1(773) 875-8351 (Косовчич)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ЛАРНІШ член 161 Відд. УНС Т-ва св. Василія в Ембрідж, Па. Померла 11 травня 2003 р. на 87-му році життя. Нар. в 1917 р. в Ембрідж Па. Членом УНС стала в 1952 р. Залишила в глибокому смутку синів Михайла і Роберта. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембрідж, Па.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ГУСАК член 161 Відд. УНС в Ембрідж, Па. Померла 11 травня 2004 р. Народилася в 1925 р. в Ембрідж, Па. Залишила у глибокому смутку племінника Річарда. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембрідж, Па.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ІВАН ВІШКА член 170 Відд. УНС Т-ва Українська Січ" у Джерзі Ситі. Помер 11 квітня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. в Україні. Членом УНС став в 1952 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, доньок Марійку і Ольгу з чоловіком, внуків Івана, Христину, Андрія, правнучку Нусю, сестру Параню, брата Ілька. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КОСИК член 102 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 23 травня 2004 р. на 51-му році життя. Нар. в 1952 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, сина Матвія, брата Рональда, племінників і племінниць. Похорон відбувся 27 травня 2004 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ЧОЛАЧ член 367 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. Помер 14 травня 2004 р. на 87-му році життя. Нар. в 1917 р. в Україні. Членом УНС став в 1960 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, дочку Надю, синів Богдана і Володимира з родинами і сестру Анну. Похорон відбувся 18 травня 2004 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ МАНАСТИРСЬКИЙ член 120 Відд. УНС Т-ва св. Миколая в Аликвіппа, Па. Помер 3 червня 2004 р. на 81-му році життя. Нар. 1923 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку двох синів Григорія і Тараса, двох дочок Гелену і Марію та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 7 червня 2004 р. на католицькому цвинтарі North Versailles.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АННА ФЕДУНИШИН член 367 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" у Рочестері, Н.Й. Померла 18 квітня 2004 р. на 77-му році життя. Нар. 1927 р. в Австрії. Членом УНС стала в 1976 р. Залишила в глибокому смутку синів Петра і Стефана з родинами, сестру Розу. Похорон відбувся 23 квітня 2004 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ЛЕСЯ Е. ЕНДРУЗ член 53 Відд. УНС Т-ва св. Миколая в Пітсбургу, Па. Померла 18 травня 2004 р. на 80-му році життя. Нар. в 1924 р. в Пітсбургу, Па. Членом УНС стала в 1945 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Роберта, сина Джефрі, дочок Джілі і Джемі з родинами, та сестру. Похорон відбувся 21 травня 2004 р. на цвинтарі Resurrection Moon TWP, Penna.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВ ТКАЧУК член 277 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Кон. Помер 16 червня 2004 р. на 78-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС став в 1969 р. Залишив у глибокому смутку дружину Еву, синів Петра і Ніка, дочок Марію, Ірену і Наталю. Похорон відбувся на Українському католицькому цвинтарі в Glastonberry, CT.

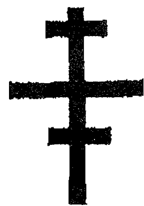
Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ҐОРКАВЧУК член 496 Відд. УНС Т-ва ім. Т. Шевченка в Сієтлі, Ваш. Помер 28 травня 2004 р. на 75-му році життя. Нар. в 1929 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дружину, дітей, невісток, зятів та внуків. Похорон відбувся в Сієтлі.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

УПРАВА ФУНДАЦІЇ ім. ІВАНА БАГРЯНОГО
з великим сумом повідомляє, що 15 серпня 2004 р.
в м. Новий Ульм, Німеччина, після довгої і тяжкої хвороби
відійшла у вічність

бл. п.

ГАЛИНА ЕЛІЄЗАРІВНА БАГРЯНА
(ТРИГУБ)

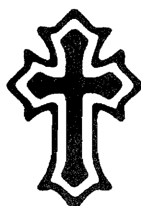
нар. в м. Здолбунові (Волинь) 21 лютого 1921 р.

Управа Фундації висловлює глибокі співчуття
її дітям Несторові і Роксоляні та всій родині Покійної.

Вічна Її пам'ять!

УПРАВА ФУНДАЦІЇ ім.І. БАГРЯНОГО

Замість квітів на могилу Покійної просимо складати пожертви на Фундацію ім. І. Багряного зі зазначенням бажань жертводавців.
I. Bahriany Foundation, Inc. 4004 Roanoke Circle, Golden Valley, MN 55442

З невимовним жалем повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що з волі Божої 9 серпня 2004 р. упокоївся наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ОРЕСТ ЯРОМИР ПОПЕЛЬ (АКО)

Нар. 9 серпня 1929 р. в Дрогобичі.

ПАРАСТАС і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ були відслужені в середу, 11 серпня в похоронному заведенні Музики, і в четвер, 12 серпня в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго.

Про молитви за спокій душі Покійного просять у тяжкій жалобі:

дружина	– БОБА з КИСІЛЕВСЬКИХ
діти	– МАРТА КОЗБУР з мужем АСКОЛЬДОМ
	– ОЛЯ СПЕРКАЧ з мужем ЗІРКОМ
внуки	– ДАМЯН, ТАРАС і МОТРЯ КОЗБУРИ
	– КАЛИНА, МАЯ і МАРКО СПЕРКАЧІ
тета	– ЛІДА МІЩЕНА
родина	– ПОПЕЛІВ, МІШЕНІВ, ЦИМБАЛІСТИХ, НІМИЛОВИЧІВ, ГОЛОВА, НОВАКІВ, ГНАТЮКІВ і НЕДІЛЬСЬКИХ.

Вічна Йому пам'ять!

ПОДЯКА

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ НЕСПОДІВАНОЇ І ТРАГІЧНОЇ СМЕРТІ
дорогого МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.
д-ра вет.
ІВАНА ГАЛІЯ
(12.22.09 – 8.30.03)

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ і ПАНАХИДА

у суботу, 28 серпня 2004 р., о 5-ій год.
в українській католицькій церкві св. Миколая у Millville , NJ

Висловлюємо глибоку вдячність родині, приятелям і знайомим, що вшанували пам'ять + Івана своєю участю на похоронних відправинах у церкві св. Миколая у Millville, NJ.

З глибини душі, дякуємо о. шамб. Іванові Бурі за відправи похоронних обрядів у супроводі о. Василя Буника, адміністратора парафії, та за слова о. шамб. Івана. Дякуємо церковному хору і парафіянам.

Ми сердечно вдячні друзям пл. куреня „Червона Калина" за участь у похоронах, за вінок червоних квітів і за тепле прощальне слово Богдана Михайліва.

З глибини серця дякуємо за зворушливі, прощальні слова і спомини Марти про улюбленого і незабутнього батька.

З глибини серця дякуємо нашим приятелям д-р Юрієві, Христі і Тані Перфецьким, котрі приїхали у перших хвилинах трагедії, о. Буникові, котрий приїхав після св. Літургії, msgr, + Richard Callahan із римо. католицької церкви St. Isidore і д-р Олі Качай.

Спеціяльна подяка родині і знайомим, котрі нам безперервно помагали морально, організаційно і духовно: Марті і + д-р Славкові Яримовичам, д-р Олі і Романові Качаям, Марті Антонів, Люді і Зенкові Чайківським, д-р Іванові, Ніні і Талі Куйдичам, Зенкові і Олесі Стахів, Орестові і Аді Федашам, о. Богданові Лукієві, о. Левкові Ґолдаде, Fr. John Burton, Dr. Biaggio Infranco, Kate & Pat Mc Mahan, Eva Ackerman.

Дякуємо дорогій Оленочці й дорогому Лесикові за їх сильний характер, любов і спритність у моментах трагедії улюбленого діда + Івана.

Дякуємо дорогим Романові і Христі Раковським, д-р Юркові Лашкевичеві і Марті Антонів за чудові квіти.

Ми є вдячні організаціям: СУА, СФУЖО-Канада, ФК СФУЖО-Філядельфія, Українській Рідній Школі, Пластовій Станиці – Філядельфія, Марії Харині, Христі Сеник, д-р Н. Пазуняк, д-р О. Лужницькому, Ю. Чайківському за присутність.

Щире спасибі за особисті, телефонні і писемні теплі слова співчуття, що старалися облегшити наше несподіване горе і переживання.

Дякуємо похоронному заведенню Christy за дбайливе переведення похорону.

<u>НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ пожертвували:</u>
Сестрицтво Найсвятішого Серця Ісуса, клюб св. Миколая, хор св. Миколая, Марія Харина, Богдан і Христя Сеники, Дзвіня і Ростислав Кульчицькі, Доріян і Наталка Сеники, Мія Сеник-Mc Kernan, Е. і Т. Новаківські, Галина Ціґаш, С. і + Г. Романик, Зірка Раковська-Кінах, Ляля Раковська-Похмурська, Оксана Ребет-Л. Люве, Ірина і Марта Копач, Марта Антонів, родина в Україні, СФУЖО-Канада, B. Nuskey, M. Simon-Gubi-tosi, E. Galetto, K. & P. Mc Mahan, J. Mc Mahan, M. Mc Mahan.

<u>НА ПАТРІЯРШИЙ СОБОР У КИЄВІ зложили:</u>
Марія Галій, Марта Галій-Денисенко, д-р Іван і Ніна Куйдичі, Мирон і Богданна Осадца, д-р Оля і Роман Качаї, Ірина Чума, Ліда Гладка, родина Антонів, Марія і Петро Ціхановські, Марія Марцинишин, John & June Dupnock, Mr & Mrs John Parks.

Разом 770 дол.

<u>НА ДУХОВНУ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКУ СЕМІНАРІЮ У ЛЬВОВІ зложили:</u>
Марія Галій, Марта Галій-Денисенко, д-р Зенко і Олеся Стахів, + д-р Славко і Марта Яримовичі, Леся Яцкевич, Богдан і Оксана Кузишини, Мирося і І. Гил, Марійка Гельбіг, Борис і Лариса Левицькі, Марта Антонів, Люба Денисенко, Gubitosi Family.

Разом 675 дол.

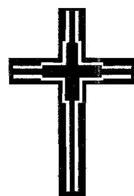
<u>НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ зложили:</u>
Марія Галій, Марта Галій-Денисенко, Орест і Адя Федаші, д-р Юрій і Христя Перфецькі, д-р Іван і Наталка Головінські, д-р Олег і Оленка Колодії, д-р Маруся Головінська і Dr W.Y. Chen, Богдан і Христя Сеники, Марія Леськів, Марія Харина, Марта Антонів, Богдан Кавчак, Анна Мостова, Марія Данилів, Іванка Клим, Оксана Городецька, д-р Оля Цегельська, Josie Fiorentino, Ф.К. СФУЖО-Філядельфія.

Разом 985 дол.

Сердечно дякуємо родині і приятелям, котрі у нашому безмежному горі були з нами.

Нехай Всевишній Господь і Матір Божа винагородить Вас щедрими ласками, опікою, любов'ю та кріпким здоров'ям.

МАРІЯ, МАРТА, ОЛЕКСА і ОЛЕНКА

Ділимося сумною вісткою, що 22 липня 2004 р. відійшов у вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ ЦЕКОТ

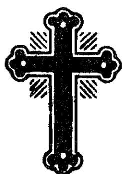
нар. 21 листопада 1916 р.
в селі Беньова, Україна.

Залишив велику родину в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РОДИНА

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

ділиться сумною вісткою з членами та українською громадою, що 9 серпня 2004 р. відійшов у вічність довголітній член ОУН та Центральної Управи ОДВУ

бл. п.

КАРЛО МАНКІВСЬКИЙ

ПАНАХИДА відбулася в середу, 11 серпня 2004 р. в похоронному заведенні „Paul Harris“ Rochester, NY, а похорон 12 серпня 2004 р. з церкви св. Йосафата, а опісля на цвинтар св. Гроба, Rochester, NY.

Родині складаємо найглибші співчуття.

ЦУ ОДВУ

В ПЕРШУ НЕЗАБУТНЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого **МУЖА і БАТЬКА**

бл. п.

ОЛЕКСАНДРА СКОПА

котрий відійшов у вічність 3 вересня 2003 року

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в п'ятницю, 3 вересня 2004 р. о год. 10-ій ранку
в українській православній церкві св. Покрови,
Спринг Велі, Каліфорнія

Друзів, приятелів і знайомих просимо згадати Покійного у своїх молитвах

дружина – СОФІЯ
дочки – ВІРА
– НАДІЯ з чоловіком ПЕТРОМ

В ПЕРШУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ
у Божу вічність нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, ДОНІ, СЕСТРИ, ТЕТИ і СЕСТРІНКИ

бл. п.

д-р права ОЛЕНКИ СТЕРЧО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ в українських католицьких церквах:

2 вересня 2004 р.

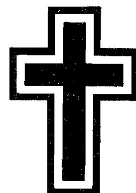
- в церкві свв. Петра і Павла в Бріджпорті, Па. о год. 7-ій ранку
- в церкві св. Юра в Ню-Йорку о год. 7:45 ранку
- в церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Ілл. о год. 8-ій ранку
- в церкві Чесного Хреста в Асторії.

Про молитви за спокій душі Покійної ОЛЕНКИ просять
у великому смутку залишені:

чоловік – ПЕТРО ХОМА
мама – ІРЕНА СТЕРЧО
брат – ЮРІЙ СТЕРЧО з дружиною ДІЯНОЮ і синком ПЕТРУСЕМ
сестра – МАРУСЯ СТЕРЧО з чоловіком ПАВЛОМ ҐІЛЕСПІ
вуйко – МИХАЙЛО УРБАН
теща – ОЛЬГА ХОМА
хресна мама – ОРЕСТА ФЕДИНЯК

Пам'ять про нашу ОЛЕНКУ залишиться в наших серцях навіки.

Вічна Їй пам'ять!

10 серпня 2004 р. на 64-му році трудолюбивого життя
у Києві відійшов у вічність

бл. п.

проф. д-р

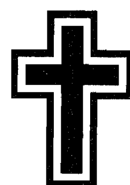
ВЕНІАМІН Д. СІКОРА

визначний науковець-економіст, професор Київського Університету ім. Т. Шевченка і Національної Академії Управління та директор Інституту світової економіки і розвитку цивілізацій, автор понад 180 монографій, статтей та інших публікацій в Україні, Канаді, Швеції, Польщі й інших країнах, член Королівського Економічного Товариства у Великобританії та інших міжнародних наукових інституцій, відомий громадський діяч.

Вічна Йому пам'ять!

Шановній дружині Тетяні і синам Іванові та Богданові
висловлюю мої найщиріші співчуття.

Анатоль Камінський

З глибоким смутком повідомляємо, що після короткої недуги
10 серпня 2004 р. відійшов у вічність у Києві наш добрий приятель

бл. п.

проф. д-р

ВЕНІАМІН Д. СІКОРА

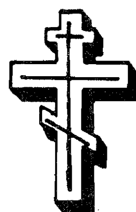
нар. 1 січня 1940 р. в с. Посадів, Томашівського району, що на Холмщині.

Доктор економічних наук, професор кількох українських університетів, останньо Національної Академії Управління, президент Української асоціяції соціяльно-економічних досліджень, консультант Уряду України, учасник та доповідач на міжнародних конгресах, гостюючий викладач та дослідник на зарубіжних університетах, автор (співавтор) біля 180 наукових праць, член міжнародних професійних асоціяцій, співзасновник „Руху“, майстер спорту, любитель мистецтва та літератури.

Був відданим українським патріотом і на таких виховав його двох синів.

Опечаленій сім'ї, дружині Тетяні та синам Іванові і Богданові
пересилаємо наші щирі співчуття.

ГРУПА ПРИЯТЕЛІВ

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТІВКА НЮ-ЙОРК

повідомляє своїх членів
і українську громаду,
що в середу, 11 серпня 2004 р.
в Україні відійшов у вічність
довголітній член дирекції нашої кооперативи

св. п.

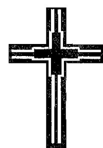
МИКОЛА ТУРЕЦЬКИЙ

Дирекція і працівники кредитівки висловлюють
щирі співчуття дружині, дочкам і дальшій родині
тут в Америці та на рідних землях.

Вічна Йому пам'ять!

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

З волі Всевишнього, 20 липня 2004 року,
упокоїлася в Бозі

бл. п.

МИРОСЛАВА КВАСОВСЬКА

з ГУПАЛІВСЬКИХ

нар. 20 жовтня 1910 р. в Золочеві, Зах. Україна
вдова по Володимирові Квасовському

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 25 липня 2004 р. в похоронному заведенні Alfred Dallaire у Montreal , Канада.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 26 липня 2004 р. в українській католицькій церкві Успення Божої Матері на Rosemont, а відтак на цвинтарі Cote Des Neiges.

Залишилися у смутку:

діти – ВІРА, РОМА й ОРЕСТ
внуки – ГАННУСЯ, УЛЯНА, ПЕТРО і СТЕФАН
брат – ПЕТРО з родиною
шваґер – ІВАН з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ми невимовно вдячні теті Марії Гупалівській за її невтомну поміч, прихильність, та постійні відвідини нашої мами.

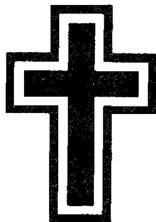
Щиро дякуємо о. Ігореві Ощіпко за уділення Св. Тайни Єлеопомазання Покійній, і за похоронні відправи.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

будуть відправлені **СВЯТІ ЛІТУРГІЇ**:

в українській католицькій церкві Успення Божої Матері в Монтреалі, о год. 8-ій ранку;
в українській католицькій церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці, Nort Port, FL., о год. 8:30 ранку;
в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття у San Francisco, CA., о год. 10-ій ранку;
в українській католицькій церкві Христа Царя, Бостон, Ма. о год, 10-ій ранку,

На нев'янучий вінок в пам'ять Покійної родина складає 250 дол. на Стипендійну акцію СУА: UNWLA Scholarship Program, через 56-ий Відділ;
250 дол. – на „Lubka Kolessa Scholarship Fund" при McGill університеті в Монтреалі, Канада.

Ділимося сумною вісткою, що 5 серпня 2004 р. відійшла у Божу вічність
на 102-му році трудолюбивого життя наша найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

СТАНИСЛАВА ЕВСТАХІЯ ЛИСА ГАЙДА

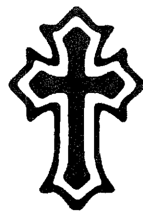
В заведенні Бугая правили Панахиду 8 серпня, а 9 серпня – похоронні відправи в церкві Непорочного Зачаття в Гемптремку правили о. Павло Гайда та оо. Роман Гикавий і Юрій Стець, ЧСВВ. Тіло Покійної спочило біля мужа бл. п. проф. Пилипа Гайди на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті.

В глибокому смутку залишилася родина:

дочка – ЗОРЯНА ГАЙДА ШВАЙКУН
сини – ІГОР ГАЙДА з дружиною РОМОЮ
– ТАНАС ГАЙДА з дружиною ДЗВІНКОЮ
внуки – ДЗВІНЯ і КВІТЯ ШВАЙКУН
– КОСТЬО і МІШЕЛ ШВАЙКУН та донечка АНЯ
– РОСТЬО і ГАЛЯ ШВАЙКУН
– БОРИС і ГАЛЯ ГАЙДИ з ХРИСТИНКОЮ
– МАРКО і РОКСАНА ГАЙДИ з ЛЕСИКОМ і СОФІЙКОЮ
– РОМАН і КАТРЯ ГАЙДИ з АРТИМОМ, МАЄЮ І ТАЇСОЮ
– о. ПАВЛО і ХРИСТЯ ГАЙДИ з ЮЛІЯНОМ, ЗАХАРІЄМ, ІЛЛЕЮ і ДМИТРИКОМ
– ТАРАС і ТАНАС ГАЙДА
та ближча і дальша роридна в Америці і Україні.

Просимо молитов. Бажаючих вшанувати пам'ять Покійної родина ласкаво просить складати пожертви на добродійні цілі, які вона підтримувала: будова Патріяршого Собору УГКЦ в Києві, Український Музей в Ню-Йорку, журнал „Патріярхат", „Смолоскип", або на 26-ий Відділ СУА, до якого Покійна належала.

Вічна Їй пам'ять!

У смутку повідомляємо,
що 8 серпня 2003 р.
відійшов у вічність

бл. п.

ІВАН ПІХ

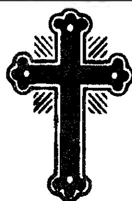
нар. 21 травня 1921 р.
в Стариляві, Україна
син покійних Стефана і Катерини.

У смутку залишені:

дружина – АННА
син – ІГОР з дружиною ОКСАНОЮ
син – ЯРОСЛАВ
дочка – ЄЛИСАВЕТА
син – ОРЕСТ з дружиною БОГДАННОЮ
син – ОЛЕГ
сестра – МАРІЯ, ЕВА і КАТЕРИНА
племінники – МАРІЯ, НАДЯ і ВЛОДКО
та численні приятелі і знайомі.

Про молитви за душу нашого любимого Івана просить родина.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося з усією українською спільнотою сумною вісткою,
що 8 серпня 2004 р. з волі Всевишнього, відійшов у вічність
на 96-му році життя, наш найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ, ВУЙКО і ШВАГЕР

бл. п.

ВАСИЛЬ ЦИҐАН

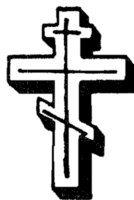
нар. 18 лютого 1909 р., в селі Запитів, Львівщина, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 14 серпня 2004 р., в українській катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па., а відтак на цвинтарі св. Марії у Fox Chase Pa.

Залишені у глибокому смутку:

дружина – ЛЮБОМИРА зі сином МИХАЙЛОМ і донькою МАРИСЕЮ
сини – ЮРІЙ з дружиною АННОЮ МАРІЄЮ і дітьми ПАВЛЕЮ, АНДРІЄМ і НАТАЛЕЮ
– РОМАН з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми ТАМАРОЮ і АДРІЯНОМ з дружиною МАРТОЮ
шваґер – ЛЕВ із сином РОМАНОМ
шваґерка – ІВАННА з дітьми – АНДРІЄМ з дітьми, ЛЯРИСОЮ із чоловіком ІГОРЕМ, ХРИСТЕЮ з донькою і ПЕТРОМ з дружиною ТЕРЕСОЮ і дітьми
племінники – ЛЮБОМИРА (з Кузьмінських) ЧОРНОДОЛЬСЬКА з чоловіком АНДРІЄМ і дітьми
– ПЕТРО КУЗЬМІНСЬКИЙ
та ближча і дальша родина в Америці, Польщі і Україні.

Дай Йому Господи Вічную пам'ять!

З жалем ділимось вісткою з родиною і приятелями,
що у вівторок, 10 серпня 2004 р. відійшов у вічність на
77-му році життя наш дорогий
БРАТ, ДЯДЬКО і ХРЕСНИЙ БАТЬКО

бл. п.

ПЕТРО СИМОНЕНКО

нар. 27 травня 1927 р. в м. Ромни, Сумська обл.

Покійний залишив у смутку:

сестру – ГАЛИНУ
племінниць/хрещениць – ЄЛИСАВЕТУ і АННУ з дітками.

Просимо друзів і знайомих про молитви
за упокій душі покійного Петра.

*„Я, воскресення і життя. Хто вірує в мене,
навіть коли помре – житиме.
Кожен хто живе й вірує в мене,
не помре навіки".*

(Іван 11:25-26)

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*